

THE
ACTS OF THE APOSTLES,

TRANSLATED INTO THE LANGUAGE

OF THE

ESQUIMAUX INDIANS,

ON THE

COAST OF LABRADOR:

BY THE

MISSIONARIES

OF THE

UNITAS FRATRUM, or UNITED BRETHREN.

Residing at

NAIN, OKKAK, AND HOPEDALE.

Printed at the Expense of

The British and Foreign Bible Society.

London:

PRINTED BY W. M'DOWALL, PEMBERTON ROW, COUGH SQUARE,
FLEET STREET.

1816.

THE
STATES OF THE ALLEGHIES

IN THE YEAR 1791

AND THE YEAR 1792

AND THE YEAR 1793

AND THE YEAR 1794

AND THE YEAR 1795

AND THE YEAR 1796

AND THE YEAR 1797

AND THE YEAR 1798

AND THE YEAR 1799

AND THE YEAR 1800

AND THE YEAR 1801

AND THE YEAR 1802

AND THE YEAR 1803

AND THE YEAR 1804

AND THE YEAR 1805

AND THE YEAR 1806

AND THE YEAR 1807

AND THE YEAR 1808

K
C
lin
lar
pin
ne
ker
nia
lu
min

APOSTELIT PINIARNINGIT.

LUCASIB AGLAKTANGIT.

KAPITELEMIK I.

Kristusib killaliarninganik Mattiase Aposteleokovlugo annerimaninganik.

Okautsit sivorlit aglagërtakka Teofilus nægliktak! Jesusib tattaminiarnartuliningillo ajokertutingillo tamaita pivlugit.

2. Uvlok taimna kangattartaunginet (kilangmut) tikkidlugo, Apostelit añerijane pinniareksangiñik okautekaramigit, Annernermut ajunginermut.

3. Äniatitaujungnërame, taipkonunga sakkerpok omardlune, okpernartuñut tattaminiarnartuñut, taipkonunga tækkotiname uvluñik 40 nik, okautivlugillo Gudib nælegauininget pinganik.

B

4. Kattersoramigit, innerterpeit, Jerusale-
mīk kēmaerkoñagit, Atātable okautigilauk-
tanganik uttakekoveit, tussalauktapsingnik
uvamnit (okarpok).

5. Johaṇese baptisilauktok iṁermut, illip-
sele baptitanjomārpose Annernermut ajungi-
nermut, uvlut ikkitut kingorngatigut.

6. Kattiṁajulle apperivæt okardlutik:
Nālegak, mañakut Israelib nālegauninga id-
luarsijomaviuk?

7. Kioveit: Nelliunermik nellunaikuta-
miglonēt kaujiṁajariakangilase, Atātabaju-
gakangitub issunaminik pijomārpa.

8. Illipsele Annernerub ajunginerub illip-
singnut pijuksab pitsartuninga pilārpasse, il-
lipselo okautigijomārpapsinga Jerusalemi-
uñut, Judeamiñullo illunainut, Samariami-
ñullo, Sillaksublo issuanut.

9. Taimak okarame, kangattartitauvok
tækkuksauvlune, tautuktillugit nuvujab kang-
attartipa.

10. Killangmut kangattartok ärlorviging-
matsuk, ahak, angutik magguk kakkortæng-
nik anoralak señianetuk;

11. Imak okarpuk: okokse angutit Gali-

läamiut, sög nangerluše killangmut ärlorpise?
 Jesuse tamna illipsingnit kangattartitaujok,
 ama tikkit somärivok, sorlo tækkulauktasse
 killangmut kangattartok.

12. Jerusalemut tava utterput, kekka mit
 taimajomit orksuktalingmik, Jerusalemit
 kañitok, sorlo Sabbateme pissukpaktut.

13. Itteramik, kallerængmut majoarput,
 tagvanelerdlutik, Petruselo, Jakobuselo, Jo-
 hañeselo, Andreaselo, Filippuselo, Tomaselo,
 Bartolomæuselo, Matthæuselo, Jakobuselo
 Alfæusim erninga, Simonelo Zelotes, Judase-
 lo Jakobusib nukkā.

14. Tapkoa illunatik attantsemepnit sorē-
 ratik illagēkput annersanmiivlutik tuksiarput
 (Gademut) arngnet illagællugit, Märialo Je-
 susib anānanga, kattangutingillo.

15. Uvlune taipkonane illinniartut, ak-
 korngane Petruse nikovipok okarlune: (kat-
 timajulle tagvane 120 öjut).

16. Okokse angutit kattangutigēt, aglait
 ipkoa nellautsekovlugit pijariakalaukput,
 Annernerub ajunginerub okautigijangit, si-
 vorngagut, Davidib kaningagut, Judase piv-

lugo, Jesusemik tigusalauktut sivorlerijang-et.

17. Uvagut illagilauktavut kivgaukattigilälo.

18. Taimna perorsëvik pinnerpa akkilertaulungnerminut, ingminik kimipok, kattek-kamelo kãrpok, erchavingillo illunatik ańivut.

19. Tamaņa tussaumavæt Jernsalemiut illunatik; taimaitomik, perorsëvik taimna taigivæt okautsimingnut Hakeldamamik, imaipok: Aub perorsëvinganik.

20. Aglaksimangmet Erinalingne aglangne: Iglunga innukarungnërtuksak, iglogilugolo innukangilak, assiello simmeromãrpa ajokertnijuksab.

21. Taimak pivlugo angutit ukkoa illanget najortigitsainalauktavut Nãlegak Jesuse ańitillugo ittertillugolo uvaptingne.

22. Johańesib baptisilerninganit, uvlomut uvaptingnit kangattartauninganut tikkidlugo, okarkattigijeksarivavut (Jesnsib) omarninganik.

23. Magguk ingmigut pitipakit Josefe

Kap. 2. PINIARNINGIT.

5

Barsabamik taijak Justuse attipsälik, Mathiaselo;

24. Tunksiarlutik okarput: Nälegak, innuit illunamasiatik omættingit kaujimāgangne, nellonēruk okkungnanget maggungnit nelliak añeringmāgangne;

25. Illanget ajokertuijuksaukovlugo, Aposteleokovlugolo, Judase iniminut aigame, kemektanganik pilerkovlugo.

26. Imerantigileramikit, Mathiasē sāpa nellaulugo, Apostelinut arkangartuñut tava illautitaulerpok.

KAPITELEMIK II.

Annernermik ajunginermik Apostelit illumertauninginnik.

Pentekostib uylungit nelliutingmetta illagēklutik illunatik attautsimeput.

2. Tagvainak siorsuksub killangmit sorlo anorersoarmit ingergajomit pijub iglo najuganget illumilerpa.

3. Okangit koppimauktut ikkomatan-ítut tækkuksaulerput, illunatik ingmikörtidlugit tupvigilerpeit.
4. Illunatik illumertitaulerput Annerner-mik ajunginermik, okälalerlutiglo okautsin-nut illiniarsimangitangiñut Annernerub ajunginerub okälatimagit.
5. Judekarpoktank Jerusaleme, Gudemik nälektuñik angutiñik, innungnit tamainit, killanb atänetuñit pijuñik.
6. Siorsuksoak tamaña tussaramitsuk, un-nuktorsuit kattilerput koaksangadlarlutik, illunatik okausitik tapkonanget attortaujut tussaramikit.
7. Illunamasiatik erksilerput tattaminiar-lutik, ingmingnullo okarlutik: Ahak, ukkoa okälajut illunatik Gallilæamiungilet?
8. Kañok tamapta ingmikörluta okauseri-javut innulerniptingnit tussarpitigik?
9. Partherillo, Mederillo, Elamitterillo, uvagullo nunakartogut Mesopotamiam, Ju-dæamelo, Kappadotsiamelo, Pontomelo, Äsi-amelo,
10. Frygiamelo, Pamfiliamelo, Egipten-

n-itut melo, Libieniblo erkānetuñe, Zyrenib senni-
dlugit ane, Romiullo tækkorngartut.

11. Judillo Judiojærtullo, Kreterillo, Ara-
berillo, tussarpavut okartut Gudib tattamini-
arnartullininganik, okarsivut attorlugit.

12. Illunatik tava koaksāngadlarput, ui-
mamadlalarmiglo ingmingnut okarput:
Kañok illinganiarka tamaña?

13. Illangille mitteklutik okalulerput:
Mamarnermik Weinermik iñeksimāvut.

14. Petruse tava nikkovipok arkangartut
illagivlugit kaggudlarlune okautiveit: Okok-
se Judit angutit, Jerusalemiullo tamapse,
tamaña kanjilersiuk, okausikkalo tussäsi-
gik.

15. Iñeksimangilet ukkoa iñeksimasugi-
jase; uvlub nellunaikutanga pingatsertuinar-
mellonēt.

16. Tamadsale nellautaijub Joelib okauti-
gilauktanga sivorngagut, imak:

17. Uvlut kingorliæñe imaitsomärpok,
Gude okarpok, innungnut tamainut Anner-
nera kovijomavara; erngniselo panniselo
nellautsijuksamik okaromärput, iñuosuktose-

lo angutit tautngomärput tækkotitsûmik, itu-selo siñektõmajomärput;

18. Uvlune taipkonane kivgamnut angutiñut, arngneñullo Annernera kovijomavara nellautsijuksamik okaromärput;

19. Tattaminiarnartullijomavungatauk pikkane killangme, nellunaikutamiglo attäne nuname, aungmiglo, ikkomamiglo, isserlublo pujuani;

20. Sekkenek täktorsojomärpok, takkerlo aukun-itsomärpok, NāleKab uvloksoanga ānanaujok nelluntekārtiñago;

21. Tava inaitsomärpok, NāleKab attinga taivluga tuksiartok, piulijaujomärpok.

22. Okokse Israelitit angutit, okautsit ukkoa tussäsigik: Jesuse Nazaremiok, Angut Gudemit, nellonarungnërtaujok illipsingnut, pitsartnnermut tattaminiarnartuñut nellunai-kutaksoarnullo, Gudib pilauktanganut tapso-muna akkunapsingne, (nangminek tamakkoa kaujiinavasse),

23. Tamna (Gudib issumasēmanerminut pijomajaminullo tuñilaungmago) tiguvasse, ajortuñerut aggangiñut kikkiektortautilugo senningajolingmut tokkopasse.

24. Tamna Gudib makkitipa, tokkub äni-
anarninganit përlugo, (tokkomut), tagvaneti-
tautsainarungnængimet.

25. Davidib okautigingmago, imäk: Näle-
gak tauntutsainarpara, tallerpingma senniane-
met, aulataukoñanga.

26. Taimaitomik omættiga kuviasukpok,
okaralo serridlarpok; timigatauk uerriuklune
merngoërseromärpok.

27. Tarngniga annernerit iñingiñëtsainar-
kojomanginangne, ajunginerillo (Kristuse)
asserorkojomatsenginivet.

28. Omanartub apkotänik nellojungnërti-
laukparma. Kënavit sängane kuviasungner-
mik illumertitsomärparma.

29. Okokse angutit kattangutigët, inner-
tertaunanga atäta Patriarche Davide okanti-
gilago illipsingnut: Taimna tokkovlunelo
illuvertaujok, illuvingalo uvaptingnëpok sulle
uvlome.

30. Nellautaijõgame, nellunginamelo, o-
kautsemik okpernartomik Gudib okauti-
laungmago, kinguväksanget, uviningmit
Kristuse makkititsomavlugo, iksivautakso-
anganut iksivakojomärpa.

31. Sivorngagut tamaña tækkova, Kristuse omaromærtok okautigiva, tarngninga annernerit iñingiñetsainangitok, uvingello assorornek tækkolaunginiva.

32. Jesuse tamna Gudib omartilaukpa tamaña illunata kaujimavavut.

33. Mana Gudib tallerpianut kollanger-taugame, Atatab angersiṃaninganik Annernek ajunginek pilauramiuk; tamattominga tagva kovisijok, tækkojasse tussartasselo.

34. Davide killangmut kangattarsiṃangilak, okarporle: Nālegak Nālekamnut okarpok, tallerpingma tungānut ingitit.

35. Omigijittit illekārtiñagit ittikkavit tul-lareksanginut.

36. Tamaña pivlugo Israelib kinguvāngit tamapse kaujimatsialeritse, Jesuse tamna kikkiektorlauktasse senningajolingmut, Gudib Nālegangortilālo Kristusingortilaukpa.

37. Tamaña tussaramitsuk, kibliktitaulerput omættimikut, Petrusemullo assinginnullo Apostelinut okarlutik: Okokse angutit kat-tangutigēt, kañok piniarkita?

38. Petrusib kioveit: Kakkialeritse, baptitaulerluselo illunase, Jesusib Kristusib at-

ristu- inganut, ajornise pējarkovlugit, Annernerub
a an- junginerub tunnergutānik pilārpose;
gello

39. Illipsingnut kittorngapsingnullo okaut-
it ukkoa illingavut, ragasiktometuñullo ta-
kpa- mainut, Nālekab Gudipta kaikojomärtang-
nut tamaunga.

40. Okantsiñut unnaktuñut ukkoa illagæl-
ner- lugit okautiveit, kaiblarlugillo, okarpok:
ingaf- iulijauniaritse kinguvāngukattigēngnit uk-
ngi- onanget tappatojñit.

41. Ol- ausinganik kuviasuklutik nālektut,
kar- aptitaulerput; uvlok taimna iliaulerput
000 denik.

42. Apostelittauk ajokertutingiñik nālet-
tul- ainalerput, illagēklutiglo, kakkojeñiglo av-
ngit- oilutik tuksiarkattigēklutiglo.

43. Innuille illunatik erksilerput; Apos-
anna- littigullo tattaminiarnartuñik nellunaiku-
Gu- ksorniglo unnaktuñik pijokalerpok.

44. Okpertulle illunatik attautsimēput per-
der- ttitiglo pigællugit kattutiveit.

45. Perkotitik pittiglo pissiniutigivlugit
illo- tsitigiveit akkingit illamingnut tunniveit
at- sorsartunnut illunainut aviklugit.

46. Uvlut tamaita illagēklutik kattiñavik-

soarmětsainarput, kakkojello avgorpeit iglune tamaine.

47. Nerrivut, Gude kujagællago kuviasungnermut omanut piojorinatik, innungnut tamainut nægligijauvut. Okpertuñullo Nælegak illautitsivok uvlut tamaita pilloriktitauletuñik.

KAPITELEMIK III.

Angutib sibvētub akiktauninganik.

Petrusele Johaṇese aiparællugo majorar kattiḡēkpuk kattimaviksoarmut, uvlol nellunaikutanga arvengemit sittamalermet tuksiarviet nelliutingmet.

2. Angut tagvanētok kigliminit sibvētok akigartaujok, taimna uvlut tamaita illivæ kattiṁaviksub ittertarviet pinarnartomik tai jaujub kiglinganut, kattiṁaviksoarmut itteriartortut tuksiarvigekovlugit tuunergūmik.

3. Petruselo Johaṇeselo kattimaviksoarmu

iglune itteromajuk, tapsoma tækkogamigik kennu-
vigivak tunnergūmik.

kuvia. 4. Petrusible Johaṇesiblo tækkunārpæk
ngnut okarlutik: Tækkusarittiguk.

o Nā. 5. Tækkunārpak tagva, sumik tunnitsivi-
oriktio niarasugællune.

6. Petrusele okarpok: Silberemik Golde-
miglonēt pekkangilanga; pigijamnigle tun-
nitsivigivagit, Jesusib Kristusib Nazaremiub
ittingane, nikkovidlutillo pissugit.

7. Tallerpiagut tiguvlugo nikkovitipa,
tagvainak ningik kaugagiglo nukkekaler-
put.

orar. 8. Kiggerdlune nangerlarmelo pissukpok,
vlovlarlune kiggertarlarmelo Gude nakorid-
rmet arpa.

ētok. 9. Innuit illunatik tækkovæt pissuktok,
Gudelo nakorivlugo.

livæ. 10. Illitarivættauk taimnaungmet kattim-
tai naviksub ittertarviet pinarnartub kiglingane
it ksivalauktok, tuñnergūmik tuksiarlune, tai-
rgū mailiorviongmet koaksāngalarmiglo tattami-
iadlarput.

mu. 11. Pissujuitolauktub, manale pijungnēr-

tub, Petruselo Johañeselo najugaringmagik
innuit illunatik akpangerlutik nellipsarpeit
Salomonib pānganik taijaujomūt, tattamini
arlarmiglo.

12. Petrusib tækkogamigit, innuit okanti
veit: Okokse angutit Israelitit, sōg tamatto
minga tattaminiarkise? Sōglo uvaptingnik
tækkonārkise, sorlo tamna pissuktipavuk
nangminek pitsartuniptingnik ajunginipting
niglonēt?

13. Abrahamib, Isaakiblo, Jakoblo Gu
dingita, angajokapta Gudingita, kittorngane
Jesuse ānanausitilaukpa, uñertolauktasse
missiutigilauktasselo Pilatusemut, taipsoma
anlarkojomangmago.

14. Illipsele ajungitotauk idluartotuarlo
missiutigilaukpasse, tuksiarluse innuartok
pijomavlugo;

15. Omanartuble Nāleganga tokkopasse
tamna Gudib omartipa tokkungajuñit, uvagun
tamaña tækkovavut.

16. Okperællugo attinga, tapsoma attinget
nekkorsitipa, una tækkojasse illitarijasselo
okpernermut tapsoma attinganut pijungnēr
pok illunase tækkojasse.

magik 17. Tagva kattangutikka, kaujimavapse,
sarpeitellovluse taimailiorlauktose, taimäglo anga-
aminiokase.

18. Gudible nellautisiṁava sivorngagut
kantiokautigijane nellautaijut illunatik kanning-
nattoittigut, Kristuse āniatitaujomārtok okar-
ngnikune.

pavuk 19. Taimaitomik kakkialeritse, sāgiaritse,
ptingjornisse pējartankovlugit.

20. Nekkoksitiksak (illipsingnut) nelli-
Guerkovlugo Nālekab kēnanganit, tapsoma
nganeillikpago Jesuse Kristuse, sivorngagut okau-
ktasseigijak illipsingnut.

soma 21. Killangmut itteriakalauktok namaksc-
kārtiṁagit, tamaita okauserilauktangit nellau-
uarlataijut ajungitut illunatik kanningittigut, sil-
artokarsub pigiarninganit.

22. Mosese sivorlernut okalaungmet:
asse Nālekab Gudipse tuṁitsivigijomārpāse nel-
agutataijomik, kattangutipsingnit uvaptun-
tomik; tapsoma okausingit illipsingnut tus-
ngetaagōreksarivasse tamaita.

selo 23. Inaitsomārpok, nelliet tapsominga
nēr nellautaijomik tussāngitok iṁuk, pērtaujo-
mārpok innungnit.

24. Nellautaijut illunatik Samuelemi, kingorngagullo okälalauktut illunatik, uvlut tamakkoa sivorngagut ckautigiveit.

25. Nellautaijut kittorngariväse, Gudiblo andersiṁananga argajokaptingnut, pivasse, Abrahamut okarame: Kinguväksarnut sillarsoarmiut illunamasiangita saimartitaujomärput.

26. Illipse sivorliovluse, kittorngane Jesusse Gudib omartinamiuk illipsingnut tilliva saimartitsomaviuse, tamapse ingmikörluse sägiarkovluse ajortulliarnipsingnit.

KAPITELEMIK IV.

*Petrusiblo Johannesiblo parngnanērsimma-
vingmut pititauningingnik.*

Innungnulle okälatillugik, ajokertuijut, kattimaviksublo kappitanget, Sadusæeril-
lo opingarpakit.

2. Tapkoa idluigosukput, innuit ajoker-

lemit, tormatikik, okälängmenniglo omaromärto-
uulut mik Jesuse (pingmet).

3. Tiguvlugik tava, parngnanërsimaving-
mut ittertipakit, kaulersēblutik taipsomane
unungmet.

4. Okautsiñigle tussartut unnuktut okpi-
lerput; kittilugit angutit 5000 dit.

5. Kaungmet, kappitait, angajokajello,
aglangniglo illissimajut kachimiolerput Je-
rusaleme,

6. Hañaselo ajokertuinerōjok, Kaifaselo,
Johañeselo, Aleksanderlo, kapsēllo ajokertui-
nerōjub illangit tamaita.

7. Sämingnut pitipakit (Petruselo Johan-
neselo) appersordlugik: Kia taimäk perko-
vatik, kialo attingane taimailiorkitik?

8. Petrusib Annernermik ajunginermik
illumiktorsövlune okautiveit: Okokse innuit
kappitangit, Israeliblo angajokangit,

9. Kiglissiniartaugumnuk uvlome ajungi-
tulliarrek innunginut (omunga) ajulertomūt
pivlugo, Kañoōtomut akiktaungmangat?

10. Illunase Israelittillo illunatik kauji-
lerksiuk tagva, Jesusib Kristusib Nazaremiub
attinganut, kikkiektorlauktasse senningajo-

lingmut, Gudih omartitanget tokkungajuñit.
tapsomunga pijungnërdlune una mäne nang-
ertok tækkojasse.

11. Ujarak taimnauvok, illipse igluliortose
ëgilauktasse, iglub terrekoa ujäraulerner-
tok.

12. Assianik piulijiksakangilak, attekang-
ilarlo assianik killaub attäne, innungnut tun-
nijaujomik tapsomunga pilloriktitaikovlu-
ta.

13. Petruselo Johañeselo erksingituk tæk-
kogamikik, kaujiëramikiglo angutik illin-
nialaungituk, (aglangnik) kanjimatsiaratik
tattaminiarput, iliitarivakittauk Jesuse illa-
gilaungmakko.

14. Innugle pijungnërtok senniængnetok
tækkogamitsuk, okausiksakangilet.

15. Annekovakit tava kiglissiñiartuñit, is-
sumasiñialerput ingmingnut okarlutik:

16. Innungnut ukkungnunga kannok il-
liorpita? tattaminiarnartullinek tapkungnuna
pijok, Jerusalemiut illunatik kanjimavæt.
avagullo missiarnermik sapperpogut;

17. Kanjijauvalliakoñagole iunungnut
angijomik innerterlavut, mattoma kingorng-

ajunītagut innungmut attausemullonēt okarkoñang-
nang-ik tapsoma attinganik.

18. Kaikogamikik angijomik innerterpakit
ortose okarkoñagik, ajokertuerkoñagiglo Jesusim
erner-atinganik.

19. Petrusible Johañesiblo kioveit okau-
kang-ivlugit: Nangminek erkarsaritse, Gudeme
t tun-uluarmangat, illipse nälengnersarigupse Gu-
kovlu-temit?

20. Tækkojavut tussartavullo okautiginagit
tæk-apperpoguk.

illin- 21. Innerterlugik tagva anlarkovakit,
aratik nachvānginamik āniatissitiksamik tapkung-
illa-unga innuit pivlugit, Gude illunatik nakko-
ndlangmatsuk, ianuk pijungnērtok pivlu-
netok go.

22. Innub tapsoma pijungnērtub okkiungit
it, is-40 git unukearingmagit.

23. Aularkongmakit, illamingmut okariat-
k il-örpuk, ajokertuijoksuit angajokajello okau-
nuna ingiñik.

avæt. 24. Tamaña tussar.mitsuk, illagēklutik
iplilerput Gudemut okarlutik: Nālegak
gnut Gudiōvotit, killaklo, nunalo, imakpiglo,
rng- pingillo tamaita pingortipettit;

25. Kivgavit Davidib kaningagut ok
lauktotit: Sög nellojut ningarosukket, i
nuillo sög issumasiñiarpæt ajornartomik?

26. Nunab attañivingit kattilerput, näl
gaksnillo attautsimut pivut (akkerartorlutik
Nälekamut, Kristusinganullo.

27. Ahammerik illa, kattivat kittornga
nut ajungitotuamut Jesusemut, saimartilau
tarnut, Herodesiblo Pontius Pilatusib, ne
lojullo Israeliblo innungit illagivlugit.

28. Illioromavlugo, sivornagut aggang
nut issumasimanernullo taimailiortitarnik.

29. Mänale Nälegak, innerterilungning
iñik tækkusarit, kivgarnullo tunnijilaum
sivöranatik okälakovlugit okausernik.

30. Aggaktillo isektikit, innuliklernermit
nellunaikutaksoarmiglo, tattaminiarnartuñig
lo pijokarkovlugo, kittorngavit ajungitotua
Jesusib attingane.

31. Tuksiarmetta, najuganget aulavok
illunatiglo Annernermit ajunginermik illu
milerput, Gudiblo okausinganik ok
erksinatik.

32. Okpertulle unnuktorsuit (sorlo) atand
semik omættekarlarmiglo, attautsemik tarnig

t oktekarput; perkuttimingniglo okartokangilet
æt, in iine taivlugit, tamaita pigileramikit nelliet-
ik? ta.

, näl 33. Apostelillo kimnadlartomut Nälekab
rlutik esusib makkitaninga okautigivæt, illunatig-
lo saimarsautekarput angijoksoarmik.

orngat 34. Ajorsartokangilak akkunermingne;
tilaut perorsëvingnik igluñiglo pekkartut, pissiniu-
b, ne giveit, akkingillo äpeit.

35. Apostelit ittiggangiñut illivlugit; tun-
ggangiokarpeit tava ajorsartuñut, illunatik atto-
nik. eksangiñik.

gning 36. Josesele attipsälik, Apostelit taijanget
laum Barnabasemik (imaipok: Mannigornerub
ngninga) Leviteøjok, Zypernme innuler-
ermikok.

tuñig 37. Perorsëvekarama, tapsoma pissiniati-
totuiva (akkingit) kënaujet äpeit, Apostelit it-
ggangiñut illivlugit.

lavok

k illu

atant

arnig

M.U.N. LIBRARY

KAPITELEMIK V.

*Ananiasiblo Safirablo tuavitomik tokkuning-
anginnik.*

Angutible Ananiasemik attiggub, Safirablo nulliane perkutinne pissiniutigiveit.

2. Akkingit kënanjet illangit angigutsutigiveit, nulliane kaujimatillugo, illainangilleäpeit, Apostelit ittiggangiñut illivlugit.

3. Petrusele okarpok: Ananias, omættis Satanasis sōg iillumavaũk, Annernek ajunginek sæglokidlarlugo, perorsēviub akkingita illangit angigutsutigivlugit?

4. Perorsēvigigangne pigituinariakalaukpet, pissiniutigilerangnelo akkainga nangminerivet, (taimaimet) sōg omættingne taimakissumalaukpit? innuit sæglokingilettit, Gudele sæglokipet.

5. Okautsit tapkoa Ananiasib tussaraminnit, ochovok annernekarungnērlune; tamatik

omininga tussartut illunatik angijomik erksit-
ut.

6. Innuosuktulle angutit nikkovidlutik
assianut illivaet, annitilugolo illuverpæt.

7. Nellunaikutet pingasulermetta king-
orngane, nullia itterpok, nellovlune kannoö-
okalernermangat.

8. Petrusib imäk okantiva: Okautilaunga
utigi perorsevik taimäk akkitutigijomik akkekar-
a? kioya: Ahaila, taimäk akkekarpok.

9. Petrusible okantiva: Sög illagëkpitik
Nälekab Annerninga öktoromavlugo? ahäk,
ingnik illuversijut ittiggangit ubkutsab sil-
atäneput, igvittauk annitiniarivätit.

10. Tagvaïnak ittiggangiñut ochovok,
innernekarungnërlune. Innuosuktut angu-
it itteramik, tokkungajok naipipæt, anniti-
auk lugo uinganut illuverpæt.

11. Illagëktut illunatik angijomik erksi-
mak erput, tussartullo tamattominga illunatik.

12. Apostelille aggangittigut unnuktuñik
nellunaikuteñik tattaminiarnartuñiglo pivut
nnungne, illunatik attautsimeput illagëklu-
matik Salomonib pängane.

13. Assingitale najorlugit sivõragiveit, inuilla pilloriktokotigiveit.

14. Nālekamulle okpilertut unnuksiva
liavut, angutillo arngnello unnuktorsuit.

15. Kannimajut aglæt iglut akkornganu
annitipeit, aumittinnullo akigantiñullo ill
veit, Petrusib sennerkokpagit tacharminu
tālerkovlugit illangit.

16. Innugiartoksuittauk iglugaseksoarn
erkānetuñit Jerusalemut pivut, kannimaju
annernernullo makkojungnartuñut kappia
suktitaujut tikkiupeit, illunatik pijungnērt
tauvut.

17. Ajokertuinerõjorle nikkovipok, illag
jannelo illunatik, (Saduzæerõjut) ningarosu
lerlutik.

18. Apostelit tava tiguveit, parngnanē
siṁavingmut ittertidlugit.

19. Nālekable Engelinget parngnanē
siṁaviub upkuanga mattuērpa unuame, ann
tilugillo, okarpok:

20. Aileritse, sakkerluse kattimaviksoarn
innungnut okālatite omanartub mattom
okausingiñik tamainik.

21. Tamaña tussaramitsuk, uvlārrolut

veit, in kattimaviksoarmut ajokertuijartorput. Ajo-
kertuinerōjuble tikkiname, iliagijannelo kig-
ksiva assiniartut kattersorkolerpeit, Israeliblo kit-
nit. Torngangita angajokangit tamaita; parngna-
nganersimavingmut tilliklerput aijaukovlugit
lo illapkoa.

22. Kivgelle tagvunga pigamik, parngna-
ersimavingme kingorarpeit; angergarivut
soarnava okariartorlutik,

23. Imāk okarput: parngnanersimavik
appiakikkikallopavut pallangërsimatsiartok, ud-
gnërtortortullo sillatānetut; upkuëraptigole in-
uksingilagut.

24. Ajokertuinerōjuble, kattimaviksublo
arcsuappitanget, ajokertuijoksuillo aassingit,
kautsit tapkoa tussaramikit, innertuivigiler-
nanëpeit kannok tamanna illinganiarmangat.

25. Attauserle unipkariartorpok tapko-
nanënaga imāk: Ahāk, angutit parngnanersima-
annavingmut egilauktasse, kattimaviksoarimeput,
mangerlutik innuit ajokertorpeit.

26. Kappitanget kivgenne illagællugit
tomava pijartorpeit, pikablumiarnagille, innuit
vōragigamikit, ujärkeñut millortauniara-
lutigællutik.

27. Tikkiuigamikille, kiglissiniartuñut pitipeit; ajokertuineröjub appersorpeit,

28. Okarlune: Innertilaungilapse illungertorluta, ajokertuerkoñase tapsoma attingane? Ahäk, illipse Jerusalemiut illuniki lankpasse ajokertutipsingnut tamattomunga innublo tapsoma aunga uvaptingnut pititso mavassee.

29. Petrusible kioveit, Apostelillo okarput: Gude nälenguarnersauvok innangnit.

30. Angajokapta Gudingita Jesuse mak kitipa, tökkotasse nivingatinapsiuk kējungmut.

31. Tamna Gudib Nālegangortilaukp Piulijungortilälo tallerpingminut; Israelitunnitsivigekovlugit kakkiala nermik ajonerillo pējarningiñik.

32. Uvagut tamakkoninga unnertuitigivigtigut, tainäktank Annernerub ajungiuerub Gudib tunnulauktanget nälektuñut.

33. Tamaña tussaramitsuk, omættimiksabvijartaujalerput, ingmingnullo okarlutitokkotsomavlugit.

34. Farisæerille illanget nikkovipok kiglissiniartut akkorngane, Gamalielemik att

lik, perkojenik ajokertuijok, innuit illunatik
pillorigasugijanget, tapsoma Apostelit anni-
kitomik annekoveit.

35. (Illañe) okautiveit: Ol e angutit
Israel-itt, mianeritsiaritse illipsingnik, innuit
ukkoa pivlugit, kannok piniaromangmang-
upsigik.

36. Uvlut tamakkoa sivorngatigut Ten-
dase sakkerpok, ingminik pimariinterdlune,
tainma angutigaseksuit 400 dit illagivæt;
tainma tokkotauvok, malliktullo taipsominga
illunatik siannardlutik nungutauvut.

37. Taipsoma kingorngagut Judase, Gali-
læamiok sakkerivok, uvlut (innungnik) ag-
laktauvît nelliotingmetta, innuit unnuktor-
suit nivërivlugit illagiariveit; taimnatauk
nungutauvivok, malliktullo taipsominga illu-
natik siamartauvut.

38. Mäna tagva okautivapse: Innuit uk-
koa allarsigik aularlit. Okautsit ukkoa pi-
niarneriilo innungnit pituinarunik nungutso-
märput.

39. Gudemille pikpetta asserorlugit ajor-
passe, Gudemut akkerartoromajutan-er-
koñasc.

40. Nālekpæt tagva, Apostelit kaikovlugi
anaulilaitalo innerterpeit, Jesusim attingane
okarkoñagit, aularkoveit tava.

41. Kuviasuklutik tava kiglissiñiartut kē
nangiñit aularput, nikagijaunginamik mit
tautauvlutik Jesusim attinga pivlugo.

42. Sorēratik ajokertuivut uvlut tamaita
kattimaviksoarme, iglunelo nellīne, okautigi-
veit okautsit tussarnertut Jesuse Kristuse-
mik.

KAPITELEMIK VI.

Stephanusib passijauninganik.

Uvlune taipkonane illinniartut unnudla-
lermetta, Judit Grichit avamudlalerput
Ebræiñut, uigarnitik issumagingimagit pik-
sangiñik.

2. Arkangemit aggartut tava illiñiartiga-
seksuit katterkolerpeit, okautivlugit: Idlua-

ovlugi ringilavut tamaña, Gudim okausingit issu-
ingane magijungnêrlugit, kivgartorluta nerrijuñik.

3. Taimaitomik okokse kattangutigêt,
angutiñik arvengemit aggartuñik kennilau-
ritse illipsingnit, idluartokutaujuñik Anner-
nermik ajunginermik sillatunermiglo illumi-
ningnik, kivgeksaptingnik mattominga;

4. Uvagulle sorêrata tuksiarlutalo okâlajo-
mavogut okautsiñik tussarnertuñik.

5. Okautsit tamakkoa idluariveit illunatik
innugiartorsuit; Stephanuse annerivæt, angut
okpernermik Annernermiglo ajunginermik
illumiktorsoak, Filippuselo, Prochoruselo,
Nikanorlo, Timonelo, Parmenaselo, Niko-
lauselo, Judiojártok Antiochiamit.

6. Tapkoa Aposteliñut pitipeit, tuksiarlu-
tiglo aggangmingnut pattikpeit.

7. Gudible okausingit aglivalliavut, illin-
niartullo unuktorsôlerput Jerusaleme; ajo-
kertuijutauk unnuktut (Judinit) okpilerlutik
nâlekput.

8. Stephanusele okpernermik pitsartuner-
miglo angijomik illumiovlune, tattaminia-
nartullivok, nellunaikutaksoarniglo pivok
innungne.

9. Illangit sakkijalerput, illiarvarvingmitaijamit Libertinerit, Zyrenerillo, Aleksanderillo, Zilisiamillo pijut, Āsiamillo, Stephanuse appersorpæt.

10. Sillatusiale annernerlo tapsomanget okālaninga, akkerartorlugo sapperpæt.

11. Angutit illangit ajokertorlugit okarkoveit, imāk: Tussalaukpavut okauserluktok Mosesemullo Gudemullo.

12. Innuit tava pikablätipeit, angajokajello, aglangniglo illissiñmajut, tikkidlugo tava tessigoarpæt kiglissiñiartuñut āpæt.

13. Sæglotujoksuillo sakkertipeit, okālajut: Innuk una sorēngilak, okausiluktomik okarlune iglogaseksoarnut ivsornaituñut ukkonunga, perkojennullo.

14. Tussalaukpavut okartok; Jesusib Nazaremiub asseroromārpeit iglugaseksuit ukkoa, illutsillo ablapsautilugit, Mosesib tunnulauktangit uvaptingnut.

15. Tækkunāramitsuk kiglissiñiarvingmeiksivajut illunatik, kēnanga tækkovæt sorlo Engelib kēnanga.

KAPITELEMIK VII.

Ujarkennut millortauvlune, Stephanusib tokkوتاuninganik.

Ajokertuineröjorle okarpok: Tamanna taimaika?

2. Kiova (Stephanusib): Okokse angutit kattangutikka angajokäkkalo, nälegitse! Gnde änanaujotnuak tækkotipok atätaptingnut Abrahamut, sulle Mesopotamiametillugo, Haraneme nunakarkärtinnago;

3. Okautilälo: nunet kemæguk, il'atillo, nunamulle pît; kanjititsomajamnut illingnut.

4. Kaldeamiut nunangænit tava aularpok, Haraneme nunakalerdlune. Atätangale tokkungmet, tagvanget ama aulartiniva, nunamut tamattomunga mäna najortapsingnut.

5. Tagvanele nunamik nangminiksanganik bitingila, ittiggaktun silliktigijomiglonët, mäglo okaudlugo, tunnijomärmago tapso-

munga, kinguvänginnullo aglæt, sulle ki
torngakangitok.

6. Gudele okartok imäk: kinguväksett
tajormi, omärput nuname takkorngartame
taipkoa kippalugilugillo siorniortitsomärpe
Jahrenik 400 nik.

7. Innuille taipkoa kippalugijigijomär
tangit erkartoromavakka, Gude okarpok
kingorngagut aularomärput, tamänelo ki
gartoromärpānga.

8. Nellunaikutamiglo tunnitsivigiva kipp
nermik; Isaak erngnerigamiuk, uvlut sitt
maujungane kippiva; Isaakiblo (erngneriva
Jako, Jakoblo (erngneriveit) Patriarchit a
Langemit aggartut.

9. Patriarchille Josefe kenugivæt, Egipt
tenmut pissiniutigivlugo, Gudible illagiva,

10. Piulivlugolo kappiasungningiñit ta
mainit, saimartilälo sillatutipa Faraomut, A
tannivingmut Egiptenme, tapsoma nälegang
ortipa Egiptenmut, Iglominullo tamainut.

11. Käkavaksoadlalerporle Egiptenme ta
maine Kanaanemelo, kappiasuvaksoadlar
tik, angajokavullo nerkiksamik ajorsale
put.

12. Jakoble tussaramigit, Egiptermiut
akkojeksakartut, angajokavut tilliveit siyor-
äksettäerpämik.

13. Aipänigle pigamik, Josefe illitarijau-
terpok angajuminut, Josefiblo illagasengit
aujjiaulerivut Faraomut.

14. Josefib tilliklerlune atätane Jako ai-
karpok aukova, illaminiglo tamainik 75 nik.

15. Jako tava Egiptenmut aivok, tagvane
okkovok, angajokävullo.

16. Sichemmut ätauvut, illuvermut illi-
tauvlutik, Abrahamib pissiarilauktanganut
enaujennut, Hemorib Sichemib atätanget
hit arngninganit.

17. Kaglilermet nellautsivia Gudib anger-
Egiptämaninganik Abrahamut, innuit unnuksivut
iva, onugiartovaksölerdlutik Egiptenme.

18. Assianik attanniviktärmetta, Josefemik
ut, Auajimangitomik.

19. Tamna uivēsardlune illaptingnrt, ang-
mut. Jokavut siorniortipeit, nutaranginiglo egi-
ne taautitsivok, tokkolugit unnuksivalliarkonna-
llarhit.

20. Taipsomane Mosese innulerpok nuta-

rärsuk pinarnartok Gudeme, takkiinik pinges
sunnik angutæt iglungane amämaktitauvok.

21. Illijaumalermet (kõnginut) Farao
paninget piva, innoguilerlugo erngniksarijo
mavlugo.

22. Mosese ajokertortaulerpok Egiptes
miut illissiṁanangiinik tamainik, pitsartudl
lilarmelo okautsiinik piniarnerniglo.

23. Jahrekaleramele 40 nik issumakale
nok kattangutiinne tækkojomavlugit, Israhel
kittorngangit.

24. Illane tækkogamiuk sullinane akka
nartaujok, sapputiva ukkiniaklugo kappia
suktitaajok, Egiptermiok anauva tokkoulu
go.

25. Kattangutingille tukkisiniarasugive
Gudib piulijomangmagit tapsoma aggang
iñut; tukkisilungilælle.

26. Kaungirello iikkidlugit, aivalertu
tækkogamigik, sorërkolerpak okarlune: (n
koktik angutik kattangutigëkpotik; s
illiptingnut idluitomik pivitik?

27. Aiparminulle idluitomik piñab, ajekp
okarlune: Kia attanniotilaukpaatit erkartu
juksautilarpillo uvaptingnut?

35. Mosese taimna, nälegomangitangæ okarlutik: Kia attanniotilaukpatit erkartu juksautilarpillo uvaptingnut? tamna Gud tilliva attanniokovlugo piulijiokovlugolo Engelib agganginnut, tapsomunga tækkotus tappartunne.

36. Tapsoma annitipeit, tattaminiarnar tulligame nellunaikutaksoarnik Egiptenme aupaluktublo immakpingane, innukajuito melo Jahrene 40 gine.

37. Tagva imna Mosese, Israelib kittorninginnut okalauktok: Nälekab Gudipse nel lautaijomik tunnitsivigijomärpāse kattangutipsingnit, uvaptun-itomik, tamna tussagō reksarivasse.

38. Taimnauvok, illagēktuñe-īlauktok in nukajuitome Engele illagællugo, tapsoma Sinaib kakkangane okautiva, angajokavulle okautiveit; tamna okautsinnik omanartunnik pititaujok tunnitsiviokovluta.

39. Taimna angajokapta nälegomangitanget, ajeklugole pivæt, omættimikut utterlutik Egiptenmut;

40. Okarlutik Aronemut: Gudiksapting-

tangænik sennajaukotitigut, sivorliksaptingnik,
rkarter Mosese imna Egiptenmit aularutsigilaukta-
Gudiut, kannočlingangmangat nellogaptigo.

lugolo 41. Uvluñe taipkonane Nochaub (adsinga-
ekkotnik) sennavut, tunnijekseñiglo tunnijivlutik
Gudiungitomut, sennajatiglo kувiasutigi-
iarnaræt.

tenne 42. Gudible allarlugit tunniveit, kivgar-
ajuitoorkovlugit killaub pingiñik, taimak aglak-
immangmet nellautaijub aglanginne: Okok-
torgne Israelib kinguvängit, tunnitsivigilaukpis-
se nelvinga tunnergutiñik nergsutinnik tokkotanik,
anguassingiñiglonët tunnijekseñik, Jahrene 40 ne
ssagönnukajuitome?

43. Molochib tuppunga pivasse, Gudipselo
ok in Remfanib uvloriangit; ängoasse sennajasse
somaüksiarvigivlugit pivasse; tamanna pivlugo
vullaantitsomavapse Babilonib ungatānut.

44. Angersiñmanerub tuppunga angajokap-
ingnelauktok innukajuitome, taimak per-
angiungmagit, Mosesemut okarame, adsililugo
tterekkojanne.

45. Tamanna angajokapta illanguvigivæt,
ingosualo illagællugo neksarpæt nunamut
(Kanaanmut) neilojut nunagijangiñut, Gudib

pingudlartangit angajokapta kēnangiñit, tai
mailiorpok Davidib innulerninga tikkidlu
go.

46. Tamna Gudib saimartimago, tuksiar
vigiva iglulioromavlune Jacob Gudinga
nut.

47. Salomonible igluksanga sennava.

48. Kotsingnersable innigingileit kattim
maviksuit aggangnut sennamajut, nellautai
jok tainak okarpok.

49. Killak iksivantarivara, nunalo ittik
kama tullerartanget; kannoëtomik iglulioro
mavissinga, Nālegak okarpok; nanēlonē
merngoōrserviksamnik?

50. Makkoa tamaita aggamma sennalaungi
leit?

51. Tappatojorsuit ukkoa kippimangitose
omættipsigut siutipsigullo, akkerartutsainar
passe Annernek ajunginek; sorlo angajokase
pivut, illipsetauk taimainivose.

52. Nellautaijok nelliet angajokapse
nangmilaungilæt? tokke lugillo piveit, okāla
lauktut idluartub tapsoma tikkitsomärninga
nik sivorngagut, manalo illipse pitilauktasse
innuktasselo.

it, tai 53. Perkojet pivasse Engelit pittäsinig-
kidlu innut, nälengnagillo.

54. Tamanna tussaramitsuk omamikut
ksiarabijartaujalerput, nerkolartsivlutik tapso-
dinga nunga.

55. (Stephanus) Annernermik ajunginer-
mik angijomik illumiõgame, killangmut är-
attimõrlune, Gudib ānanauninga tækkova, Jesu-
antailo Gudib tallerpiet senniane nangertok;
okarpok: Abāk, killak angmajok tækkovara,
ittik innublo Erngninga nangertok Gudib taller-
piet senniane.

56. Nipliadlalerpulle siutittik mattuvlugit,
ttautsekat sorsnierpæt, pingujarigo igio-
ungiseksoarnit, millulālo njarkennut.

57. Unertuiluktut annoratsetik illiveit in-
gitoseuosuktub ittiggangita kiglinganut, Sauluse-
inarik attiggub.

58. Stephanuse ujarkenūt millorpæt, tuk-
kartok okarlune: Nālegak Jesuse, tarngniga
e ukiuk;

59. Sērkontolerpok nipliadlarlune: Nāle-
ngak, ajorningit tamakkoa issumaginagit, tai-
tasse nak okarame tarngningērpok.

KAPITELEMIK VIII.

Angakomik Simonemik.

Tokkomatsu': Saulusibtauk idluariva
Taipsomane illagēktut Jerusalemetu
angijomik unangmijaulerput, tapkoa illuna
tik siamakterput Judæablo, Samariablo nu
nangiñut, Apostelit kissimik pingilet.

2. Angutille okpertut Stephanuse illijar
torpæt, angijomiglo keavæt.

3. Illagēktulle Saulusib nungupeit, iglo
illunaita ittersärpaklugit, angutillo arngnell
sakkertipeit, parngnanërsimavingmut pitilu
git.

4. Siamaktersimājulle arvertarput, okautsi
tussarnertut okariartotigivlugit.

5. Filippusele attärpok iglogaseksoarnu
Samariametuñut pivlune, Kristuseinik okā
lavigiveit.

6. Innuit nālegiatsiarkattigēkput Filippu
sib okausingiñik, tussälarmiglo, tantular
miglo nellunaikutaksoarnik pijanginnik.

7. Annernerit makkojungnartut anning-
metta unnuktunnit illumiktunnit nipliadlar-
lutik, tumaksajullo tussiaetullo unnuktut
pijungnërput.

8. Iglugaseksoarne tagvane kuviasuvakso-
ndlalerput.

9. Angut tagvane, attinga Simon, sivorng-
metta angut torngilaukpok iglogaseksoarne tagvane,
Samariamiut tapsoma uivëridlalaukpeit ang-
lo nu komarikjonermik, okarlune.

10. Tamna illunatik tettigivæt, mikkijullo
llijar angijullo, okarlutik: (Innuk) tamna Gudib
pitsartunersoangatut-ïpok.

11. Tettigivælle akkunërtomik uivëri-
gnell aungmagit angakôtseminut.

12. Filippusele okperileramitsuk, okâlajok
Gudib nãlegauninganik, Jesusiblo Kristusib
autsi attinganik; baptitaulerput angutillo arng-
hella.

13. Simontauk aglæt okperivok, baptitau-
okame Filippuse najugärilerpa, nellunaikutak-
uillo tattaminiarnartullo pijut tækkogami-
ppu git, tattaminiarivok.

14. Apostelille Jerusalemetut tussaramik
Samariamiunik Gudim okausingiñik illellio-

lertuñik; Petruselo Jokāneselo taipkonung
tillivakit.

15. Tapkoa attāramik, tuksiarutivait, An
nernermik ajunginermik tunnitsiviokovlu
git.

16. Sulle tapkoa illangellonēt tikkivigi
laungila; baptitautninarput Nālekab Jesusib
Kristusib attinganut.

17. Aggangmingnut pattikamikit, Anner
nek ajunginek pigilerpæt.

18. Simonible tækkogamigit Annernermik
ajunginermik pijut Apostelit aggangmingnu
pattingmagit; kēnaujeñik tunnitsivigijome
vait,

19. Okarlune: Uvangatauk taimaitomik
pitsartujomik tunnitsivigissinga, nelliet ag
gangnut pattiknpko, Annernermik ajungi
nermik tunnitsiviokovlugo.

20. Petrusible okautiva: Kēnaujekottit
illagillugit erkartortait, issumagavit Gudib
tunnergutā pissiarilugo kēnaujennut.

21. Okausek una piginago illangutiniang
ilellonēt, omættit idluangimet Gudemut.

22. Taimaitomik kakkialerit ominga id
luilungnēnik, Gudemullo tuksiarit omavit

onungsumalungningit issumagijaujungnërkovlu-
it.

23. Tukkisigapkit, sungarınık kassilinar-
omik tættæpotit kellersorsimāvlutillo idlui-
uktomut.

24. Simonib kiova: Illipse Nālekamut
Jesusi tuksiaritse pivlunga, okautigijasse nelliello-
nët uvamnut pekkoṇago.

25. Tapkoale, Nālekab okausingit kigli-
giutigilaitalo okautigilauramikit, Jerusalemut
ntterput, okautsiṇik tussarnertuṇik okālavlū-
ngnik Samaritit iglugaseksoanginne unnuktun-
ijome.

26. Nālekable Engelinga Filippusemut
tomil okarpok: nikkovidlutit sekkinnermut ailerit,
et ag apkosinek Jerusalemit Gazamut illingajok
jungit attorlugo, innukangitokut.

27. Nikkovidlune ailerpok; ahāk, Aethio-
piamiok (ingergajok), pimāklertok angut
Gudil mālegaksoak, Kandaseme attañivingme arng-
name Aethiopiametub perkuttingiṇik illunai-
iangnik pairsijok, tamna Jerusalemut tuksiariar-
torlauktok Gudemut.

28. Mānale angergartok kemmukserlune,
nellautaijub Jesaiasim aglangit attuarpeit.

29. (Gudib) Annerninga Filippusemut o karpok: Ailerit kemmuksit ukkoa najornia kit.

30. Filippuse akpangerlune tikkinamin tussarpa, nellautaijub Jesaiasim aglangiñ attuarsijok, apperivlugo piva: Attuartatt tukkisivigit?

31. Kiova: Kannok tukkisijungnarki ajokertortaunanga? Filippuse innalerpa ik kimakattikkumavlugo.

32. Aglait attuartangit imaiput: aularud sauvok sorlo saugak tokkotauvingmut, sorlo tauk saugärsuk kipsartiminut niplingitok taimaktau k tamna niplingitigivok.

33. Miklilersimānermine āniatitaunersoane annigorpeit: innuninget sivituninga kia okantigijungnarpauk? innujungnērmet nu name.

34. Pimāklertub Filippuse kiova, okarlune: Kenuvigigapkit okautilaunga, nellautaijub kina pivauk? ingminiglonēt assiminiglonēt pinerpa?

35. Filippuse okālalerpok, okautsinnik tamakkoninga perkārdlune, okautivlugo

emut okautsinnik tussarnertunnik Jesuse pivlu-
jornian.

36. Ingergaramik tetsek tikkinamikko,
namini attannek okarpok: Immek tagga, suna ag-
angiñi garmet baptitaangipik?

37. Filippuse okarpok: Omamut illuito-
nut okperuvit pijuksauvotit, kiova okarlune:
narki Okperpunga, Jesuse Kristuse Gudib erngne-
rpa ikiva.

38. Kemmutik nokkarkovak, immermut
larud amarmik pivlutik, Filippuselo attannerlo,
sorlo baptipa tagva.

39. Timuarmennik Nālekab Annerninget
Filippuse aularuciva, attanguñ tækkojung-
soane rēpa; kuviasuklunele angergarpok.

40. Filippusele Asdome naipitauvok, tag-
t nu rane arvertarpok, iglugaseksoarnut tamainut
okantsit tussarnertut okautigiveit, Zæsaria-
mut pivlune.

nnik
lugo

KAPITELEMIK IX.

*Tattaminiarnartomik Saulusib okaudsau-
ninganik.*

Sauluse sulle kinagiarklune sillukpok tok
kotsilarmelo Nālekab illinniartingiñik
ajokertuinerōjomut aivlune,

2. Tapsomanget aglangnik pijomavlune
Damaskusemut illinniarvingnut; nachvartu-
ārūne angutinnik arngner w'glonēt imāk ok-
pertunnik, kellerscrlugit Jerusalemut tikk-
utsomavlugit.

3. Ingergartillugo, Damaskuse kagliler-
mago, killangmit kaumajub tagvaēnak kau-
maksārpa.

4. Nunamut ochovok, nippe tussarpa
imāk okautsinne: Saul, Saul, sōg unangmi-
givinga?

5. Kiova: Nālegak, kinauvit? Nālegak
okarpok: Jesuseovunga unangmijet; sulo-
kamik tukarlutit ajorsaleromārpotit.

6. Sajnlarlune koaksångadlalarmelo okar-
pok: Nālegak sumik piniarkovinga? Nāle-
kab okautiva: Makkilutit iglogaseksoarnut
iniarit, tavane okautsaulārpotit piniartar-
ik.

7. Angutille ingergakattingit, koaksång-
vlutik naugerput; nipp tussaramitsuk in-
uksinatiglo.

8. Saulusele makkipok nunamit, ijange-
ame tautungilak; aggangittigut tava testior-
ugo, Damaskusemut pitipæt.

9. Uvlunne pingasunne tautugane, nerri-
anelo immingilak.

10. Damaskuseme illinniartok-ïpok, Ana-
iasemik attelik, tapsomunga Nālegak okar-
pok tautukõrtillugo: Ananiase! kiova: Ova-
lepunga Nālegak.

11. Nālekab okautiva: Nikkovidlutit, ai-
iarit iglut akkorngattigut, apkosinek naggo-
omik taimajok attuaruk, Judab iglungane
aulusemik attelik apperkotigiuk, Tarsen-
niok, ahāk, tuksiarpok (Gudemut).

12. Tautukõrlune tækkolaukpok angumik,
ananiasemik attelingmik, itteriartortiminik
ggangminut pattiktiminik nitalerkovlugo.

13. Ananiasible kiova: Nālegak, angu taimna unnuktuñit tussaumavara kannok angijomik okperijitit kappiasuktilaukpeit Jerusaleme;

14. Ajokertuinerōjut perkongmatsuk, ovane kellersorlugit tamaita atternut tuksiarut.

15. Nālekable okautiva: ainiairit, tamne uvamne annerimmajok attortuksak, attern okautigilugo nellojuñut, attannivingnullo Israeliblo kittorngangiñut.

16. Kaujitsorlavara, kannok angijomik kappiasuktitaunjomārpok attera pivlugo.

17. Ananiase aivok, iglomut itterame aggangminut pattikpa, okarlune: Kattangutiga Sauluse! Nāleka (Jesuso tækkotitut) illingnut apkome, tamaungartillutit) tillivānga uititaukovlutit, illumertaukovlutille Annernermik ajunginermik.

18. Tagvačnak kavitsitut-itut ijingnit kattekput, tantulerivok tava,

19. Makkilune baptitaulerpok, nerrilarmino nekkorsijauvok. Illiuniartut Damaskusemetut Saulusib najulerpeit uvlut illangiinik.

20. Tuavilune tava Kristuse okautigiva illinniarvingne, Gudim Erngnerijanga okarlune.

21. Tamattominga tussartut illunatik, tataniniarput okarlutik: Asserorterilauktoungitok una tainainik Jerusaleme tuksiarunnik (Jesusim) attinganik, tainaitomik tamaunga pijok, kellersortaukovlugit ajokeruineröjunnut pitilugit?

22. Sauluse nekkorsivalliavok, Judit Damaskusemiut nippangertipeit, (Jesuse) Kristuseojok okautigivlugo.

23. Uvlut unnuktut kingorngattigut, Judit ingmingnut okarput, tokkotsomavlugu.

24. Saulusele okautsaulerpok, unangmijotunangmatsuk; ittertarvingne udsertorpæt uvlutillugolo unnuamelu tokkotomavlugu.

25. Illinniartut tava unnuame ningitipæt unäksoarmut, karmaksuit sillatänut.

26. Sauluse Jerusalemut pigame, illinniarut illaginasualerpeit; illunatigle erksigivæt, okperatik illinniarteöngmet.

27. Barnabasible ingminut pitipa, Aposteinnullo äpa, unipkautivlugillo kannok Nä-

legak (Paulusib) tækkolaungmago apkome tapsomalo okautilaungmago, kannorlo sivõ ranane okälalaungmet Jesusim attingani Damaskuseme.

28. Najugärilerpeit annivigivlugillo itter vigiveit Jerusalemiut sivõrananelo okälavo NäleKab Jesusib attinganik,

29. Okälavlunelo appersorpeit Grich (Judit); tapkoale issumalerput tokkotsomas lugo.

30. Kattangutigëlle tussaramik tamatto minga, Zæsariamut aiparivæt, ama tagvange Tarsenmut pitinivæt.

31. Illagëktut mǎna unangmijaujungnē put Judæame tamaine, Galilæamelo, Saman amelo, ajorungnērpalliavlutik, Nāleg nāleklugo innovut, Annernerublo ajungine rub mannigoininganik illumertaulerput.

32. Petrusese tamainut aigame, okpet tuñuttauk Lyddametunnut pigivok.

33. Tagvane angut naipipa Enease attelik, Jahriñik sittamaujortuñik innangajotumaksagame.

34. Petrusib okautiva: Enease, Jesus Kristusib pijungnērtipätit; makkitit, aum

pkome titit nangminek äkikkrit; tagvaēnak makki-
o sivo ok tava.

ingani 35. Lyddametut illunatik Saronemetullo
ækkovæt, Nälekamullo sagiarlutik.

o itter 36. Joppemele illinniartekartok arngnak,
kälavd attinga Tabea, Grichit (taivæt) Dorkasmik,
aimna ajungitulliartoksoak, pitsiadlarlune
Grich (aklujunnut).

somas 37. Uvlunnele taipkonane kannimagame
tokkovok; ubvaramitsuk illivæt kallerēng-
matte mut.

vange 38. Lyddale Joppemit kannitok, illiuniar-
tut tussaramik, Petrusmik tavanetomik,
ngnē angutik magguk tillivakit tapsomunga, inna-
amar kovlugo kunnunane tikkinermik tapko-
leg nunga.

ngine 39. Petrus tava nikkovidlune illagivak,
t. tikkimagit kallerēngmut pitipæt; uigarnerit
okpe illunatik illuvæt, keavlutik ulliksuillo anno-
ratsello sakkertipeit, Dorkasib sennajavi-
ningit najortigingmatsuk.

seme 40. Petrusib tamaita annitinamigit sērkor-
torlune tuksiarpok, time tava sādīugo okar-
esut pok: Tabea, makkitit! Uitavok tagva,
nuni Petrus tækkogamiuk, makkilune ingipok.

41. Agganne isektidlugit makkitipa; ok pertullo uigarnerillo itterkogamigit omartotava tækkojautipa.

42. Tamanna tussaumajaulerpok Joppeme tamaine; unnuktuttauk okpilerput Näleka mut.

43. Uvlunnik unnuktunnik Joppeme ublivok, Simoneme kettumaksaijome.

KAPITELEMIK X.

Petrusib tautukörninganik.

Zæsariame angutekarpok, attinga Korne liuse sorsuktukset ingmigolingajut Italiainiunik taimajut, kappitanget.

2. Angut issumagiktok opigosuktorlo Gudemik, iglomiokattinnelo, tunnijijorsoak innungnut, tuksiatsainartorlo Gudemut.

3. Tamna tækkotinekarpok uvlub nellunaikutanga arvengemit sittamaulermetta,

udim Engelinget ittervigingmago tækkova,
näglo okautiva: Korneliuse!

4. Tækkosarpale koaksäalarmelo, okarpok:
Mäna Nälegak! tapsoma okautiva: Tuksiar-
tit pikkungardlutik Gndib tuassarpeit, tun-
jettillo issumagiveit.

5. Mäna angutit tillikit Joppemut, Simone
aikollugo, Petrusemik attibsälik,

6. Simonemik attelik kettumaksaijok na-
orpa, immab kiglingane iglulik; taipsoma
kautiniarpätit piniarèksarnik.

7. Engele Korneliusemut okartok aular-
met, kivgenne magguk, sorsuktuksarlo Gu-
semik nälektok, najortigivaktame illanget
aikoveit,

8. Unipkautivlugit tamakkoninga tamai-
k, Joppemullo tilliveit.

9. Kaungmet ingergartillugit, iglugasek-
nit kaglilermagit, Petruse kallerëngmut
ajoarpok tuksiaromavlune, uvlob nellunai-
utanga arvengelermet.

10. Kålerame sumik ësijomavok; nerkik-
alliormatsugle, ingminik ikpigijungnør-
ok.

11. Killak angmajok tækkova, illitsiviklo

akkarvigijinne, sorlo tingerautaksoak, tere kongittigut kellersorsimnajok, nunamulla ningijok;

12. Illumiktok nunab nergsutingiñik natuinarnik, nujuartuñiglo, pämgortunniglo tingmitsenniglo killaub attänetunnik.

13. Nippiblo piva: Petruse, makkitit tokkotsilutit nerrit.

14. Petrusible kiova: Aukagle Nälegak nerringitsainarpunga nachonartomik makke jungnartomiglonët.

15. Nippib aipanget okautiva: Gudib ajorungnërtitanga makkojugijeksaringilet.

16. Taimak pingasuertorpok; illitsivi ama killangmut kangattartaugivok.

17. Petrusele siarklilernet tækkotitsur tækkojane pivlugo, ahäk, angutit Kornelius tillijangita, Simonib iglunga apperkotigivä upkutsab sillatäne nangerdlutik.

18. Nipliavut apperivlutik: Simone, Petruselik atibsälik, tagyanemangat?

19. Tækkotitautine Petrusib issunagiler mago, Annernerub okautiva: Ahäk, angut pingasut apperkotigivätit;

20. Makkitit attersärlutit illagigigit inner-
mulla inaglo; uvanga tilligapkit.

21. Angutit Korneliusemit pijut, Petrusib
attersärvigiveit, okarlune: Ahäk, kennertas-
niglo tagga uvanga; suna pivlugo tamänepise?

22. Okarput: Korneliuse karpitak, angut
sumagiktok Gudemik nälektok, Judit in-
ungita illunatik idluarnerarpæt, Gudemut
aujititauvok Engelekt ajungitokut, igvit
kaikovlutit iglominut, okautsinnik tussarko-
ramiuk illingnit.

23. Itterkolerpeit tagva sinniktartilaitalo;
kaungmet Petrusib aularkattigiveit, Joppe-
niullo kattangutigët illangit illagivæt.

24. Kaungmingmet Zæsariamut pivut.
Korneliusible nerringiveit, illame illænnari-
angitalo pullarpæt kaikolaungmagit.

25. Petruse itteriartormet, Korneliusib
bachrearpa, ittigganginnut pāmaklunc tuk-
Petrusiarvigiva.

26. Petrusible makkitipa, okarlune: Mak-
kitit, innutuinauvungatauk.

27. Okausekarvigilauramiuk; itterpok,
innugaseksuit kattimmajut naipieit.

28. Okarvigiveit: Nellungilase, idluangi-

met Judit illangita tækkorugartut illagingmagit, pullariarmagillonët; Gudible kaujit laukpânga, innuk taerkonnago nachonartomik makkojungnartomiglonët.

29. Taimaitomik kunnunanga tikkipunga kaikojaugama; tagvale apperivapse, sōg ta maunga kaikovissinga?

30. Korneliuse okalerpok: tagva uvlunn sittamañe sulle mânia nerrinanga, (uvlob) nel lunaikutanga arvengemit sittamaulermett tuksiarpunga iglumne; ahâk, sâinne angut ipok kehlertamik annoralik,

31. Okarlune: Korneliuse, tuksiarnit tussartauvut, tunnijettillo issumagijauvu Gudib sângane.

32. Joppemut tagva tilliklerit, Simone Petruselik attibsâlik, kaikovlugo; tujormi jok Simonib kettumaksaijub iglungane, imab kiglingane, tikkikune okautiniarpätit.

33. Taimaitomik erinesulerdlunga tilliklerpunga illingnut, namaktomiktauk pivotit tikkinavit. Mânia Gudib kēnanget sângane tamapta kattimmavogut, tussaromavlugi Gudim okausingit tamaita illingnut.

34. Petrusib kannine angmalerpa, okar-
ne: Mäna kiglilingmik tukkisivunga,
Gudib sunatuinait innuit nachogingima-

35. Innuille sunatuinait, tapsominga nä-
ktut idluartomiglo pijut, illelliorpeit.

36. Okausek imna Gudib tillilauktanga
Israelib kittorngangiñut, ullapirsaumik okau-
lugit, Jesuse Kristusekut, (tamna illunar-
matik nâlegarivæt),

37. Judeame tamaine (tattaminiarnartul-
lingit) kaujimmavasse, Galilæame pilermet,
Baptijutib Johannesib okautigijanget king-
angane,

38. Jesuse Nazaremiok pivlugo, kannok
Gudib saimartimago Annernermik ajungi-
ermik pitsartunermiglo; arvertarlauktok,
angitulliariartorlune, innulilaitalo illunaita
Betanasemut sâlaulauktut, Gudib najorma-

39. Tattaminiarnartitangit Judit nunang-
ane, Jerusalemelo tamaita kaujimavlugit
(okautigivavut); tamna tokkopæt, nivingard-
lugo kejungmut.

40. Tamna Gudib omartipa uvlut pingjuane, sakkertilälo.

41. Innungnut illunainuungitok, unertujuksennulle (pijok), sivorngagut Gudib anerijaminut, uvaptingnut, nerrekattigivlugo inmerkattigilaukpavut, tokkungajunnit maakimet.

42. Innungnut okälakovätigut kigligiugilugolo, tamna Gudib erkartuijuksautimaginnujuñiglo tokkungajuñiglo.

43. Tamna nellautaijut illunatik okautigvæt, okpertut tamaita tapsomunga, issumgijaujungnërput ajorningit, tapsoma attingnut.

44. Petruse sulle taimäk okartillugo, Anerne ajunginek, okautsiinnik tussartunnatamainut, pivok.

45. Okpertulle kippimmajut, Petruse illagællugo tikkilauktut, tattaminiarput Annernerub ajunginerub tunnergutä nellojunnutauk kovijauugmet;

46. Tussaramikit tækkorngartut okasinginnut okälajut, Gude nakkorivlugo angjomik.

47. Petruse tava kiovok: Innernu

pingnerterijungnartokarka, baptitaakonnagit
 kkoa, Annernermik ajunginermik pijut,
 baptitut?
 48. Nālekaḅ attinganut baptitaukoveit.
 ennuvigivæt tava ubliviojomavlutik uvlun-
 k kapsinik.

KAPITELEMIK XI.

*Söngigijaunermiṇit Petrusib nippoktitsi-
 ninganik.*

Apostelille kattangutigēllo Judæametut
 tussaumalerput, nellojuttauk Gudim
 okausingit illelliolermagit.

2. Petruselo takpaunga Jerusalemut ping-
 met, kippimmajut (Judit okpertut) akkerar-
 okatulerpæt, okarlutik:

3. Angutinnut kippimangitunnut itter-
 potit, nerrekattigivlugillo.

4. Petrusible tamattominga unipkautille peit malliktigēktunnik, okarlune:

5. Iglugaseksoarne Joppeme-itunga tukartillunga, uvannik ikpigijungnērpung tækkovlunga tækkotitsūmik, illitsivingnakkartomik tingerautaksoatun-ītomik, sitmannik terrekolingmik, killangmit ningitak, uvammut pivlune.

6. Kemergolera ko, muab nergsuting tækkovakka, nujuartullo, pāmhortullo, klaublo tingmiangit.

7. Nippele tussarpara, uvammut okarto Petruse, makkitit tokkotsilutit nerriit.

8. Kiovarale: Aukagle, Nōlegak; sunachonartunnik makkojungnartunniglomēsilangilanga.

9. Nippib aipangit killangmit kiovāng Gudib ajorungnērtitanga, igvit makkojung jeksaringilet.

10. Taimak pingasuertorpok; killangmit illunatik ama kangattartauvut.

11. Ahāk, tagvačnak angutit pingas iglub najortama sillatāneput, Zesariamit tilijaujut uvammut.

kautile

ga tuk

erpung

vingm

k, sit

ningi

suting

lo, k

karto

sul

iglon

väng

kojng

ngm

ngas

nit ti

12. Annernerub tava okautivānga, inner-
minanga illagēkovlugit. Ukkoalo kattang-
tigēt arvengartut illagivakka, angutib tap-
soma iglunganut itterpogut.

13. Unipkautivātigut tapsoma, Englemik
tekkovlune iglomme nangertomik, imāk
okautsiminik: Angutit Joppemut tillikit,
Simone Petrusmik attipsalik kaikojau kol-
lego;

14. Tapsoma okautiniarpātīt okautsinnik
allorigutiksarnik, iglomiokattittillo illuna-
uk.

15. Okälalertillungale, Annernerub ajung-
nerub akkarvigiveit, sorlo uvaptingunt kig-
lunganit.

16. Nälekab okausingit tava erkarpakka,
imāk okangmet: Johannese baptisilauktok
innermut, illipsele baptitaujomärpose An-
nernermut ajunginnermut.

17. Uvaptitut tunnergutinnik Gudib tun-
natsivigingmagit, okpermetta Nälekamut
Jesuse Kristusemut; uvanga kinauvik, Gude
nerterungnarpigo?

18. Tamanna tussaramitsuk nip angerput,
Gudelo nertorpæt okarlutik: Nellojuttauk

tagva Gudib tunnitsivigilaukpeit issumat
nermik innogutemut!

19. Siamaktersimmajulle kappiartoarne
mingnut Stephanuse pivlugo, arvertarpe
Foenitsienmut aglæt, Zypernmullo, Antioch
iamullo; okautsiñik assianut okangilet Je
diñut kistēnut.

20. Angutille illangit illagiveit, Zyper
millo, Zyrenemillo pijut, tapkoa Antiochia
mut pigamik, Grichittauk okarvigiveit okau
sinnik tussarnertunnik, Nālegak Jesuse pi
lugo okālavlutik.

21. Nālekaḅ tallingeta illagiveit, unnu
torsuittauk okpilerput, Nālekamut sāgiar
tik.

22. Illagēktut Jerusalemetut tussaumale
amikit, Barnabase tillivæt Antiochiamut.

23. Tamna tagvunga pigame, Gudib sa
manersoanga missigileramiuk, kuvasulerpo
kaiblerlugillo tamaita piveit, omamut ille
tomut Nāleka...ut nippitsainarkovlugit.

24. Angut tamna issunagiktoksōvok, A
nernermiglo ajunginermik, okpernermig
angijomik illuniktok. Innuillo unnukto
suit Nāle...ut pititaulerput.

25. Barnabasele Tarsenmut aularpok, Sauluse keñeriartorivlugo.

26. Naipinamiuk, Antiochiamut pitipa. Ahremik nājivuk kattiñavlutik illagēktuñe, muillo unnuktorenit ajokertorlugit; illinni- Antiochiame taijaukālerput Kristuse- tūt Antiochiame taijaukālerput Kristuse- lūnik.

27. Uvlunne taipkonane nellantaijut Jeru- Zypern. Antiochialemut attärput Antiochiamut;

28. Tapkoa illanget, attinga Agabuse, t okar. sikkovidlune, Annernekut nellintijuksamit- use pi. kartok: Nuncēne tamaine innungnik kävak- unnu. padlartokaromärtok okarlune; tamaña nel- āgiar. lutsilerpok attannivik Klandius attanniotil- lugo.

29. Iilinniartulle illunatik ingmingnnt umale. kalerput, pimingnit ajungitamingsut, tujo- mut. omavlugit kattangutigēt Judæametut.

30. Taimailiolerput, angajokajeñut tilliv- lerpok. ligit, Barnabasemullo Saulusemullo neksar- ut illa. t. autipeit.

ok, A
ermig
mukto

KAPITELEMIK XII.

*Okpertuunik Herodesib kappiasuktitsi-
ninganik.*

Taipso mane illagêktut illangit attane
viksub Herodesib tigavlugit kappiasu-
tilerpeit.

2. Jakobusele, Johaṇesim angajoa tokk
tipa saviksoarmut.

3. Judit kaujileramigit tamaña idluar
janget; pivalliavok, Petrusetauk tigugiv
Sērnakangitulle kakkojet uvlungit nellia-
vut.

4. Tigugamiuk, parngnanērsimavingm
pitipa, udsertortaukovlugo sorsuktukseñ
sittamanut simertautuñut; i sumagivalo i
nungnut sakkertitsomavlugi anniviub u
lungit nâkpetta.

5. Petruse tagva parngnanērsimavingm
udsertortauvok; illagêktulle sorēratik tak
arutivæt Gudemut.

6. Herodesib sakkertitsomangimago, unu-
lune taipso mane Petruse sinuikpok sorsuk-
uksäk akkorngangne, kellersorsiñavlnne
kellaungujennut maggoinut, udsertortull.
upkutsab sillatäne udsertorpæt parngnanēr-
ñmavik.

7. Ahak, Nälekab Engelinga tagvunga
ivok, kaumajuble kaumarsärpa p ignanēr-
ñmavik; Petruse señeragut pattikpa topär-
lugo, okantiva: Makkisärit. Kellaungujet
ava pērpat aggangiñit.

8. Engelib okantiva: tapsilñtit ittiggagu-
lerñtillo; taimailivok tagva. Anna okau-
iva: Ulliksuit attilugo, mallinga.

9. Annivlune mallikpa, nellovlune Engelib
ellägut taimak illiormangago; tækkotito-
higle tækkonasugivok.

10. Udsertortut sivorlīt aipangillo annivi-
ivlugit, upkoaksoak kikkiengñak tikkipæk,
glugaseksoarnut sāngmijok; tanna ingminik
upkuñerpok (anniviktärklugik), annigamik,
glut akkorngattigut ingergavlutik, Engelib
tagva ñnak kenmekpa.

11. Petruse ingminik tukkisilerame, okar-
pok: Mäna mikselingmik tukkisivunga, Nä-

iekab Engeline tillingmago piulivānga, Herodesib aggangiñit, innuillo Judit nerriingningiñit tamainit.

12. Taimāk issumasilerame; Mariab ilunget sillatānut pivok, Johañesib, Markusmik attibšagub arngnāta, tagvane unnukt kattiñavut, tuksiarlutik.

13. Petrusib sillatānit upkuak avilortarmago, arngnab kivgab Rodemik attiggub nālgiaartorpa.

14. Petrusib errinanga tussaramink, kuvasungnermut upkučngila, akpangerlune itterpok okariartorlune, Petrusmik upkutsa sillatānetomik.

15. Taipkoale okautivæt: Sillaidlarpotit Tamnale sokkoserane taimainerarpa. Okarput: Tagva Engelinga.

16. Petrus ama avilortarpok; upkučrut gamitsuk tækkovæt, tattaminiallutik.

17. Aggangminulle nullorarpeit nippangerkovlugit, unipkālarpok kannok Nātekapialingmago pærngnančersiñavingmit, okarfiveillo: Tamattominga okantigissigik Jakobuselo kattangutigecktullo. Aulardlune assiñavut aivok.

18. Kaungmelle, sorsuktukset mikkingi-
 tomik kappiasutigivæt, Petrusse kannok il-
 lingangmangat.

19. Herodesible, kennertaukova neñingi-
 matsuk, udsertortut kiglissiniarkärdlugit au-
 tartitaukoveit; Judeamit tava attälerpok
 Zesariamut, tagvanelerdlune.

20. Issumakaram Tyromiut Sidonemiullo
 unatadlaromavlugit. Taipkoale illagëklutik
 äkkipæt, Blastuse attanniviksub pīmajinga
 illanärsitinamitsuk, keñuvigivæt unatartaujo-
 manatik; nunakattingit nerkiksakangmetta
 attanniviksub nunanganit.

21. Uvlome issumasimavingmine Herodese
 annoratset attanniviutsine annorane attivlu-
 git, iksivantaksoarmut-ingidlune okarvigiler-
 eit.

22. Innulle imäk torklulavut: Tamadsa
 Gudib nippinga, innuungitub.

23. Tagvačnak Näleka Engelinget anau-
 ta, Gude nertunginago; kopperguñut (in-
 hovlune) nerrijaulerpok, annernengerlune-
 to.

24. Gudible okausingit aglivalliavlutiglo
 amakterput.

25. Barnabaselo Sauluselo utterpuk Jeru salemi, namaksigamik tunnergutiinik pitivlutik, Johaanesetauk illagivæk, Markusemik attibšalik.

KAPITELEMIK XIII.

Elimasib tautugungnërtitauninganik.

Antiochiamē illagëktuñe nellantaijullo ajokertuijullo-ïput; Barnabase, Simonenlo, Nigermik taijak, Lutsinselo Zyrenemiok, Manaenlo, Herodesib attanniviksub innogoksakattinga, Sauluselo.

2. Nälekamik tapkoa kivgartortillugit ĕsinatik, Annernek ajunginek okarpok: Barnabaselo Sauluselo avilugik pitissigik piniarnermut, piniarkovlugik annerilaurapkik.

3. Ėsinatik tava tuksiarput, aggangmingnut pattiklugik, tillivakit.

4. Tapkoa Annernermut ajunginermut illijaungmennik; Seleusiamut pivuk, tagvanget okomikpuk Zypernmur.

5. Salaminmur pigamuk, Gudim okausingiñik okälavuk Judit illinniarvingiñe; Johañetauk illagivæk kivgarællugo.

6. Kikkertak ingergarvigilauramitsuk Paphose tikkidlugo, angakok tikkipæt nellangaidlune nellautaijok, Judiojok attinga Barjehu;

7. Tamattoma nunab attanningançtok, Sergiuse Pauluseme, angut sillatojok; tapsoma kaikovak Barnabaselo Sauluselo, Gudim okausingiñik tussaromavlune.

8. Angakuble Elimasib (attinga taimäk tukkekarpok) akkerartorpak, nunab attanninga okperkojomanago.

9. Saulusible (Paulusemiktauk taijab) Annernermik ajunginermik angijomik illumiktub, tækkoserpa okarlune:

10. Satanasib kittornganga una! sæglutunermiglo uivçriklernermiglo illumiktorsoak, idluarnernik tamainik omisuktok, sorçngilatit Näl kab apkoserngit idluartut attortanningiñik agviarlutit;

11. Tagga ahäk, NäleKab aggangita kol
langiarpätit, tautugungnërtuksanvotit, sekke
nek akkunit tantungniaengilet. Tagvaëna
pujorsoamelilarmelo tärmiolerpok, kenneria
lerpok tava maungatuinak tessiortiksami
nik.

12. Nunab attanninga tamattominga tæk
kogame; okpilerpok, Nälekablo ajokertut
tattaminiaiva.

13. Paulusele najortiñelo, Paphosemi
umiaktoramik; Pergenmut pivut Pamfiliab
nunanganëtomut. Johañesible kemmekpak
Jerusalemut angergarlune.

14. Tapkoale Pergen kemmekkivæt Anti
ochiamut pivlutik, Pisidiab nunanganetomut,
tagvane illinniarvingmut itterdlutik Sabbat
teme ingiput.

15. Perkojet nellantajullo aglangit attua
rëramikit, illinniarviub anga okangita okaut
saujartorkoveit: Okokse angutit kattanguti
gët, okaromagupse innungunt kaibleromav
lugit, okautsiniaritse.

16. Pauluse tava nikkovidlune aggangmi
nut nullorarpeit, okarlune: Okokse angutit

Israelitit, illipselo Gudemik nălektose, năle-
sekke itse.

17. Innuit ukkoa Israelitit Gudinget ang-
jokavut anneriveit, innuillo tapkoa ivlernar-
ilaukpeit tækkorngartuttun-imetta nuname
Egiptenmetillagit, tavangelo annitipeit tal-
ermut pitsartojoksoarmut.

18. Jahrenelo 40 ne innukajuitomedlutik
piusingiñit kammagingisertorpeit.

19. Kinguvångukattigēt arvengemit aggar-
ut nuname Kanaaneme nungutipeit, nu-
nanget avipa imerantib torartangiñut tapko-
nunga.

20. Kingorngagut Jahrene 450 ne erkar-
tuijuñik tunnitsivigiveit, nellautaijok Samuele
ikkidlugo.

21. Tamattoma kingorngagut attanniviug-
mik tuksiarput, Gudib tava tunnitsivigiveit
Saulmik, Kisib erngninganik, angut Benja-
minib kinguvångiñit, Jahrene 40 ne.

22. Tamna attanniviokojungnëramiuk Da-
vide attanniviktångutipa tapkonunga, imäglo
tamna okautigiva: Davide nachvarpara, Jesib
erngninga, angut omættima issumanganik,

tapsoma perkojakka tamaita malligomärpeit.

23. Tapsoma kinguvängiñit Gude, taimäl okalaurame, Israelib piulijiksanganik Jesusemik pitipeit.

24. Sulle ajokertuingigartillugo, Johanese okälajok baptijūmik Israelitit illunatik kakkialerkovlugit.

25. Johañesele innoserminik namaksilera-me okarpok: Kinausugivissinga? taimnaungilanga; ahägle, kingunipkut kaijok, tapsoma ittiggagutingit singčjarlugit nellopkotivunga.

26. Okokse angutit kattangutigēt, Abrahamib kinguvängita kittorngangit, Gudemiglo nälektut illipsingne, okausek tamna piulijik-sak illipsingnut tillijauvok.

27. Jerusalemetut, angajokangitalo illitaringinamitsuk (Jesuse), nellantaijullo okausingit tukkisinginamikit, (attuartaunvaktut Sabbatiñe tamaine), tokkopæt, namak sivlugit taipkoa okautsingit.

28. Nauk nachvangitut tokkotsitiksangõnermik, Pilatuse tuksiarpæt tokkotserkev-lugo.

29. Tamaitalo tamna pivlugo aglaksiṁajut
tamaksigamikit; kejungmit akkartipæt, il-
luvermut illivlugo.

30. Gudible omartilaukpa tokkungajuñit.

31. Uvluñelo unnuktuñe tækkojauvok
Galilæamit Jerusalemut ingergarkattigilauk-
aminut; taipkoa unipkautigivæt innung-
nut.

32. Uvaguttauk angersiṁanek, sivurli-
pingnut pijok, okautigivavut illipsingnut,

33. Uvappingnut, taipkoa kittorngangiñut,
Gudib nellautsimatilaukpa, Jesuse omartina-
miuk; taimaktauk aglaksimmavok erriñag-
gub aipāne: Ernguerivagit, uvlome erngnia-
rivagit.

34. Tokkungajuñille omartinamiuk, asse-
rornartomut kiugorngane pekkojunguñerdlu-
go, tamattominga imāk okarpok: Sorērnanga
saimartitsomavapse, Davidemut okalaura-
ma.

35. Taimaitomik okarivoktauk erriñag-
gub assiane: Ajunginerit asserorkojomat-
sengilet.

36. Davide, innovlune Gudib pijomajang-

anik kivgartulaurame, tokkovok, sivorlingi
 nullo illijauvok, asserorlarmelo;

37. Gudibie artitanget asserornarto
 tækkungil.

38. Taimaitomik okokse angutit kattang
 utigët, kanjilerksiuk, tapsomuna ajortu
 issumangnerungnërto: lik okautsaulerpose
 tamainillo (ajortuñit) Mosesih perkojangiñ
 idluartitaujungnenginipsingnit.

39. Tapsomungale okpertok idluartitan
 vok.

40. Taimaitomik mianeritsiaritse nellat
 taijut okausingit illipsingnut nellautsiler
 koñagit (imaitut):

41. Ahak, okokse nachotojoksuit, tattami
 niarluse nungutitse; innotilluse piniarnermi
 pigama, okautsangalloarupse tamattoming
 okpitsengilasse.

42. Judille anningmetta illinniaringmit
 nellojut kennuvut, Sabbatik akkorngangit
 okautsit tapkoa attuartaunkovlugit ingning
 nut.

43. Illinniaringme kattiñajut aptermetta
 Judit unnuktut Judiojærtullo Gudemut ok

ertut, Pauluselo Barnabaselo mallikpakit;
upkoale okantivlugillo kaiblerpeit, Gudib
siamarsantänut nippitsainarkovlugit.

44. Sabbatib tugliane iglugaseksuit in-
angit illunakasetik kattiñajartorput, Gudib
okausingiñik tussaromavlutik.

45. Innuille Judit tækkogamikit; ninga-
rosuddalerput, Paulusim okausingit akkerar-
orlugit, akkerartorlutik mittautekadlar-
put.

46. Paulusele Barnabaselo sivõranatik
okälavuk, imäk okarlutik: Gudib okausingit
okautigekärdlugit illipsingnut pijariakalauk-
pok; mñanale ajektorapsigik, nangminipsing-
iglo nachonartitsigapse innogutemik nung-
usuitomik, nellojunnut tava sälerpogut.

47. Nälekab taimäk perkovätigut: Nello-
junnut kaumaniutilaukpagit, piulijiksaukov-
lutit sillaksub issuanut.

48. Nellojulle tamaña tussaramitsuk, ku-
viasulerput, Nälekablo okausingit nakkori-
weit, okpilerlutik, illunatik innogutemut
nungusuitomut pijukset.

49. Nälekable okausingit siamakterput
tamattoma erkänut tamainut.

50. Arngnello nālektut nertornartula
Judit ningarosuktidlalerpeit, angutillo nāle
gaunerit iglugaseksoarne, Pauluselo Barna
baselo unangmijaukovlugik, pingujarpakili
erkāmingnit.

51. Tapkoale ittiggatik senerkarning
senējarpeit tapkonunga, Ikonienmut aularle
tik.

52. Illinniartulle kuvasulerput illumertat
lilarmiglo Annernermik ajunginermik.

KAPITELEMIK XIV.

*Lystrame tumaksajomik Paulusib innulik
lerninganik.*

Ikonienme illagēklutik Judit illinniarvinga
nut itterput, imāk okālavlutik, Judille
Grichillo okpilermetta okausingiñut unnuk
torsuit.

2. Judille okpingitut aulatidlarpeit ning

1. nartullo ortilaitalo nellojut tarngningit hattanguti-
llo näle gngnut.

2. Barna 3 Tagvanelerpuk al-kuni võranatik
rpakilla okälavuk Nälekamik, tapsoma okätsine ok-
pernartipeit saimanerminik, nelluokutanig-
arning lo tattaminiarnartunniglo pivok tapkoa ag
aularle angittigut.

3. 4. Unnuktovaksuille iglugaseksoarmiut
mertan gmingnut akkerartöput; illangit Jadinik
k. ililertuivut, illangille Aposteliinik.

5. Perajaludlalermettale nellojullo Judille,
ngajokajettiglo illagællugit, mittautekumav-
lgillo milloromavlugit ujarkenut;

6. Tussaramikik, kemävvuk iglugaseksoar-
nut Lykaoniametuñut, Lystramut, Derben-
mullo, nunable tapsoma erkänut;

7. Tagvane okautsit tussarnertut okautigi-
mulik teit.

8. Lystrame angutekarpok, iksivačnarto-
vik, ittiggak'okkame erngniängõnerminut,
vinga ssujuitotsainartomik.

9. Pauluse okälangmet tapsoma tussarpa;
udillo (Paulusible) tækkoserpa, ikpigilerame, ok-
nnuk- ertok pijungnčrtitauniarnerminik;

ning 10. Nipperkortövlune okautiva: nikkovid-

lutit nangerit. Kiggertarpok tagva, arver
tarlarmelo.

11. Paulusible pijanga innuit tækkogami
suk, niplialerput okarlutik Lykaonimie
okausingit attorlugit: Gudit innuktun-ilivlu
tik akkarvigivätigut.

12. Barnabase atserarpæt Jupitermie
Pauluselo atserarpæt Merkurusemik, oka
nersaungmet.

13. Jupiterible ajokertuijoet iglugaseksa
avatānetub, tuktuvaik niakotiksello āpe
ittertarvianut, tunnergutisijonavlugit, innu
illagællugit.

14. Apostelægle, Barnabasib Paulusib
tussaramitikit. annoratsettek alliktorpe
akpangerlutik innuit akkoruganut pivlutu
nipliadlarpuk,

15. Okarlutik: Okokse angutit, sōg ta
mailiorpisse? innutainauvoguktank tokkoj
mārtuk, illipsetut, okautsiñik tussærnertu
okālavognk illipsingnut, sāgiarkovluse
manget Gudeungnomet, Gudemut omart
mut killangmiglo nunemiglo, immakpina
miglo illueñetuñiglo tamainik pingortitsij
mut;

16. Nelliutune annigortune nellojut tamaita issumamingnik innuunialauktut tapso-
ma kañagingisertorpeit;

17. Nauk ingminik nellonartitsilaungilak, annuktuñik ajungitulliarvigingmattigut, sil-
lalukojivlune killaugmit, perorsijello peror-
kovlugit, nerkiksaptingnik tunnuitsivigiväti-
gut, kuviasungnermiglo omættiptione.

18. Taimak okaramik, innuit innerterlugit
serlek ajulingileit, tunnergutiñik tunnijer-
koñagit.

19. Judittauk Antiochiamit Ikonienmullo
tagvunga pivnt, innuit kaiblerpeit, Pauluse
millortaukovlugo ujarkenut, unialælo pivæt
iglugaseksoarnit; tokkonasugællugo.

20. Illinniartulle illungmatsuk, nikkovipok
iglugaseksoarnut itterdlune. Kaungmet tag-
vandet aularpok Barnabase aiparællugo Der-
benmut.

21. Iglugaseksut tapkoa okautsiñik tus-
sarnertuñik okâlavigiveit, unnuktullo ajoker-
tulauramikit, ama utterivuk Lystramut Iko-
nienmullo Antiochiamullo.

22. Illinniartut tarngningit nækkorsitipeit,
okpernermiglo sorërkoñagit kaiblerpeit,

okarlutik: Kappianartut unnuktut attog
lugit Gudib nālegauninganut pijuksauv
gut.

23. Illagêktuñe illunane ajokertuijuñ
pitipeit, tuksiarlutiglo êsinatik, Nālekamu
okperijamingnut sapputijaukoveit.

24. Pisida apkotigællugo Pamfiliamut pi
vuk;

25. Okautsiñik okālagivuktank Pergenma
Attaliamullo attārpuk.

26. Tagvanget okomikpuk Antiochiamu
tagvanget aulalauramik, Gudib saimarsaut
nik perkojaulaupuk okālajartormenik
māna namaksijamingnik.

27. Tagvunga pigamik illagêktut katter
sorkolerpeit, Gudib piniarnersoanganik tap
kungnuna, unipkārpuk kannorlo nellojunnu
okpernerub upkuanga angmartilaungmago.

28. Illinniartut najugârivlugit tagvaneler
puk akkunit.

KAPITELEMIK XV.

*Kippinek pivlugo Apostelit okarkattigēng-
ningiñik.*

Illangit Judeamit attärput, kattangutigët
imäk ajokertorpeit: Kippijaulingikupse,
Mosesib illusinga attuarnago, pilloriktitauni-
ngilase.

2. Aulajadlatokalermet, Paulusiblo Barnabasiblo mikkijuungitomik akkerartormattikk; inñak okarput: Pauluselo Barnabaselo, singillo illangit takpaunga Jerusalemut akovlugit Aposteliñut angajokajennullo, tmaña appersût pivlugo.

3. Illagēktuñut aiparijauvlutik apkome, Roenitsienlo Samarialo apkotigivakit, tagvane unipkārput nellojuņik sāgiartuņik, kattangu-
tigēt tamaita angijomik kuvias. tigiveit.

4. Jerusalemut pingmetta, illagèktut, apostelillo angajokajen tækkongiorpeit,

unipkärput kannok angijomik Gude pivetapkonuna.

5. Farisæerit illangit okpilertut nikkevidlutik, imäk okarput: (Innuit taipkokiippijaujariakarput, okautsaujariakarlarmielo, Mosesib perkojangit attuarkovlugit.

6. Apostelit angajokajello kattivut ukkeokautsit nautsertorlugit.

7. Akkunitt akkerartormetta, Petruse niikkovidlune, okautiveit: Okokse angutit kaitangutigët, kaujimavose, nutaujungnailertomik Gude akkunaptingne issumasimāgame nellojut tussarkovlugit kannimnit okautsiin tussarnertuñik, okperkovlugit.

8. Gudib, omættiñik kaujimajotuab, nellonaililankpeit, Annernermik ajunginermi tunnitsivigigamigit, uvaptitut.

9. Adsigēngitomik uvaptingnul'lo taipkunungalo pititsingilak, omættingit sujungaitnamigit okpernermut.

10. Tagga māna sōg Gude ðktoromavisiuk, illinniartut ajornartoksoarmik illitsivigijomavlugit, sivorliptalo uvagullo tamañajugaridlalankpavut?

11. Okperpogulle pilloriktitaujomärtogut
Nālekab Jesusib Kristusib saimarsautānut,
nippkotitunak.

12. Innugiartorsuit illunatik tava nippang-
aput, Barnabaselo Pauluselo nālegiarklugik,
unipkārtuk, kannok nellunaikutaksoarnik
tattaminiarnartuñiglo Gude pilaukpok tap-
kangnuna nellojunnut.

13. Okarērmetta tapkoa, Jakobuse kioler-
pok, okarlune: Okokse angutit kattanguti-
gēt, nāleksinga.

14. Simon unipkālaukpok, kannok nellojut
Gudib issumagingmagit nellipsartainarlugit,
tapkonanget innungnik illelliorlune attermi-
nt.

15. Tamattominga nellautaijut okausingit
nellautsivut, imāk aglaksiṁangmet.

16. Tamattoma kingorngane utteromagi-
ninga, Davidib tuppīnga ochomājok nappa-
riartordlugo sennajomavara, asserorningillo
illuarsaronārpakka, ajorungnērdlugit.

17. Innuit amiakut Nālekamik apperkote-
karkovlugit, nellojullo illunatik pivlugit
attera taijauṁajok; taimāk okarpok Nālegak,
ṁanakkoninga tamainik piniartok.

18. Piniarnine tamaita Gudib kaujima
sillaksub pigiarninganit.

19. Taimaito.nik issumavunga, nello
Gudemut sāgiartut, kappiasuktiteksaringi
vut;

20. Imāgle aglakvigilugit: Gudiungitui
tettiksakartut sallumainingiñik perkonnag
illokeudlarkoñagillo, ipimajomiglo, aungu
lo (nerrekoñagit).

21. Itsaksoanit Mosesib okausingaa
okautsijut, iglugaseksoarne tamaine, Sabi
tiñelo tamaine attuarpeit illinniarvingne.

22. Apostelillo angajokajello, illagēktui
illunatik idluarilerpæt, angutik illamingi
keñerlugik tiñilāniglo Antiochiamut, Pau
selo Barnabaselo illagællugik, ukkoa, Judas
Barsabasemik attibsālik, Silaselo, tapk
angutik ajokertuijuk kattangutigēne.

23. Aglangnik (agleklutik) neksartipe
imailijunīk: Uvagut Apostelit, angajokajelo
kattangutigēllo, salutipavut kattangutigē
nellojunīt pijut, Antiochiamē, Syriamē
Zilitsiamelo.

24. Tussarapta, uvaptingnit pijut illangi
okautsimingnut asserortipāse, tarngnise

ajimarvekkimarnitillugit, okarletik: Kippijaujuk-
saujose, perkojello attuarlugit, nauk uvap-
ningnut taimäk perkojaungilet.

25. Taimaitomik kattiñavluta, issumakat-
tigčkpogut, angutingnik annerosukluta, illip-
ningnut tillivlugik, nægliktavut Barnabase
Paulaselo illagællugik;

26. Angutik tapkoa innositik ivleringilæk
Nälegapta Jesusib Kristusib attinga pivlu-
singar.

27. Taimäk Judaselo Silaselo tillivavut,
tapkoa okantsiñuttauk tamattominga okalär-
ouk.

28. Annernerub ajunginerub uvagullo ta-
maña idluarigaptigo, assianik malligeksanik
illipsingnut illijinata, makkoninga pijaria-
kartuñik kissčnik,

29. Tunnergutiñik Gudiungituñut, aung-
miglo, ipiñajomiglo piniængilase, illokeudla-
raselo; tamakkoninga pingikupse, idluarto-
nik pivose. Innotsiarpagitse!

30. Tapkoa tillijauñagamik, Antiochia-
nut pivut, innugiartorsuit kattitipeit, ag-
aungnik tamakkoninga tunnitsivigivlugit.

31. Tamakkoa attuaramikit, mañigortae
nek kuvasutigilerpæt.

32. Judaselo Silaselo nellautaijövuktaut
kattangutigët kaiblerpeit okautsiñut unnuk
tunnut nækkorsitilaitalo.

33. Tagvane mullukaselaungmetta, okper
tukattigēnut ullapirsaumut angergarkojaule
put Aposteliñut.

34. Silasele tagvanetsomalerpok.

35. Paulusele Barnabaselo Antiochiam
lertuk, assingillo unnuktut illagællugit, aje
kertuivlutik okālavut Nālekað okausingiñik

36. Uvlut illangit nāngmetta Pauluse
Barnabasemut okarpok: uttilaulok, kattang
utivut tækkojartorlugit iglugaseksoarn
tamaine, Nālekað okausingiñik okālavigi
lauktaptingne, kañok illingangmangata.

37. Barnabasele okarpok, illakumavlug
Johañese Markusemik attipsälik.

38. Paulusible id. ariva, taimaitok illaku
manago, tapkoninga kemmailauktok Pam
liame, ingergakattiginagiglo piniarviksa
mut.

39. Angijomik ingmingnut akkerartora

nik, avipuk, Markuse Barnabasib aiparilerpa, Zypernmut okomiklutik.

40. Silasele Paulusib aiparællugo aular-
puk, Gudib saimarsautānik perkojauvlutik
kattangutigēnut.

41. Ingergalerpok Syrialo Zilitsialo,
apkotigællugik, okpertukattigēt nækkorsiti-
peit.

KAPITELEMIK XVI.

Timoteusemik Paulusib kippisininganik.

Derbenmut Lystramullo pivok, tagvane
illinniartok-īpok attinga Timoteus,
arngnā Jude okpertok, angutāle Grichiō-
jok.

2. Kattangutigēt Lystramiut Ikoniamiullo
tamna pilloriktokotigivæt.

3. Tamna Paulusib aiparijomagamiuk
kippivlugo piva, Judit tagvanētut pivlugit,

angutä illunatik kaujinangmatsuk Grichi jok.

4. Iglugaseksoatigut ingergagamik, Apostelillo angajokajello Jerusalemiut perkojang iinik tunmitsivigivlugit mallekoveit.

5. Illagëktut tagva okpernermut nækkor sititavut, uvlut tamaita unnuksivalliavlitik.

6. Frygialo nunalo Galatsia apkotigigamikit, Annernermut ajunginermut innertitavuk okautsiinik okälakoñagit Äsiame.

7. Mysiamut pigamik, Bityniakut ingergarnasuarpuk; Annerneruble ama innerterpak.

8. Mysiale kangeramiko, Troadamut at tärpuk.

9. Unname tamattomane tækkoterkörtomik Paulusemut sakertokarpok, angut Macedoniamut tagvane nangertub, tuksiarvigiva okarlune: Takkanunga Macedoniamut pīt, piulittigut.

10. Tækkoterkörtomik tapsominga tækkungmet, Macedoniamut tagva errinesulerd-lunnuk ainasuarpoguk, nellonangitomik

Kap. 16. PINIARNINGIT.

89

sumagaimnuk, Nālekab tavungakovätiguk, okautsiñik tussarnertuñik okälavigilugit.

11. Troadamit tava aularpoguk; Samorasiasia torärlugo tikkipavuk, kaungmet Neapolinmut (pivoguk).

12. Tagvanget Filippenmut, tamadsa iglugaseksuit angnerpängojut nutälo Macedoniam. (Romiñik innuggit) tagvane iglugaseksoarne uvlut illanginnik ublivoguk.

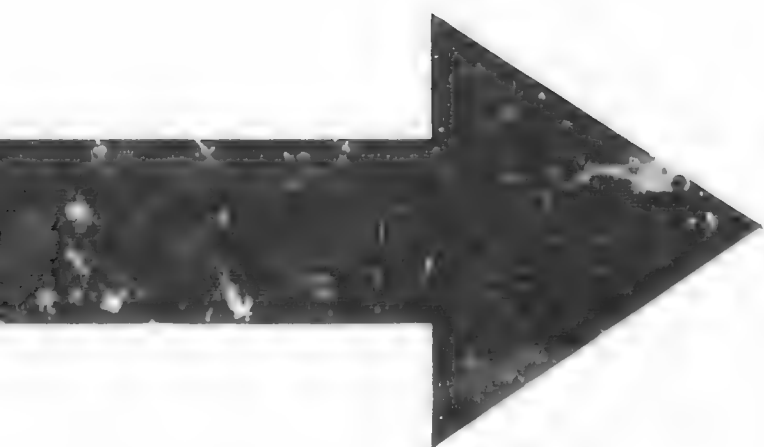
13. Sabbate nelliutingmet iglugaseksuit avatānut pivoguk kõngmut, tuksiarviovaktomut; ingidluñuk, arngnet tagvane kattiñajut okälavigilerpavuk.

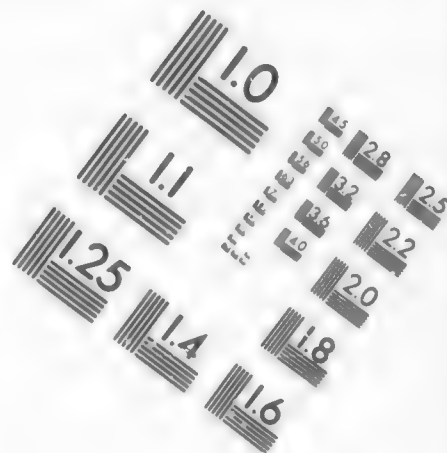
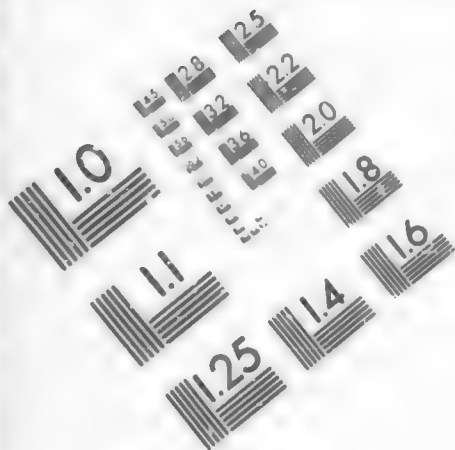
14. Arngnak Gudemik opigosuktok, attinga Lydia, niuvertok anpalukteñik (annoratseñik) Tyatiramint iglugaseksoangiñit, (pijok), nālektok; tapsoma omättä Nālekab angmarpa nāletsiarlune Paulusib okausingñik.

15. Baptitauleramele tamna iglomiokatitñelo kaiblerpätiguk, okarlune: Okperasugiguptinga Nālekamut, iglumnut itterniariñik, tagvanetsainarlutik, (imäk) iñaksorpati-guk.

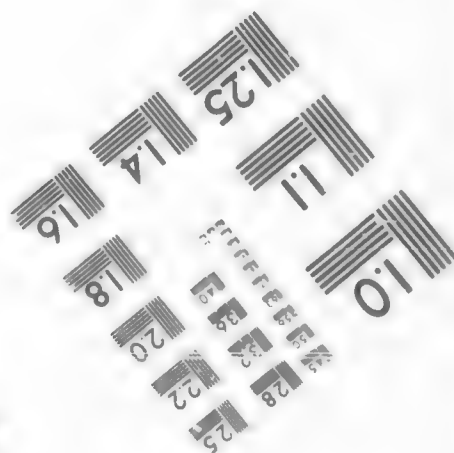
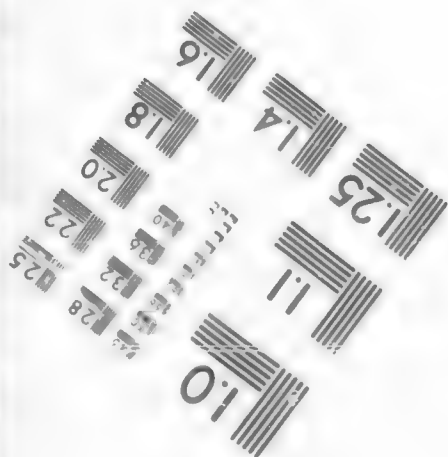
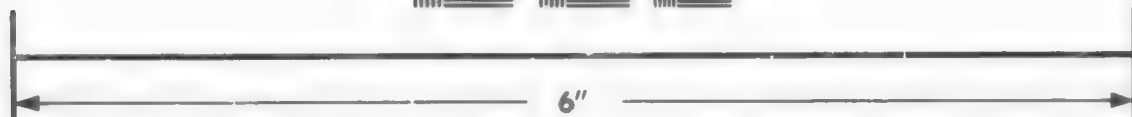
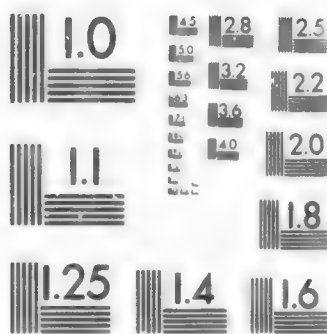
16. Tuksiarvingmut aitilluñuk arngnab

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic Sciences Corporation

**23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503**

25
22

kivgab päkpätiguk, annernelik pijomärtuk-señik okartok, nālekane pitilugit amisuñik (perkuttiñik) okangmet sivorngagut pijomärtuñik.

17. Pauluselo uvagullo tapsoma illunānut mallikpätigut, kaggudlarlune okarpok: In-nuit ukkoa Gudib kotsingnersab kivgariveit, okautivätigut pilloringnartub apkutānik;

18. Taimailiortok tamna nvlūñik unnuk-tuñik. Paulusible tamaña ningautigiva, ke-viardlune annernek okautiva: Jesusib Kris-tusim attingane, annekovagit omanget. Tagvaēnak annivok.

19. Nālegangille tukkisileramik nerriung-nitik akkilertaunermik annigormet, Pauluse-lo Silaselo tiguvaakit, uniarlugiglo niuverving-mut augajokamik sāngiñut;

20. Kappitainut pitipakit, okarlutik: In-nuk ukkoa Judik, iglugasek-oapta (innungit) asserorpeit;

21. Ajokertnivuk illutsiñik imaituñik, nā-legata illelliorèksaringitaptingnik, Romiō-gapta.

22. Innuit illunatik aulatanlerput omigiv-lugik; kappitait annoraijartaukovakit, isa-kajaukolāniglo.

23. Angijomik isakadlauramikik, parngnanērsimāvingmut egipakit, parngnanērsimāviublo angajokanganut udsertortautsiarkovakikit.

24. Taimak perkojangame, tapsoma issuklerpāmut parngnanērsimāvingmut pitipakit, niungillo parngnanērsordlagit kējuksoarmut.

25. Unuak keterarinet Pauluselo Silaselo tuksiarlutik, Gude nakkoridlarpæk tuksiutsimut; parngnanērsimāvingmekattingita tus-sarpakit.

26. Tagvaēna: nuna sajukpiludlarpok, parngnanērsimāviub tunganinga aulataudlarlune; upkuangillo illunatik tagvaēnak angmartauvut, kellerutillo illunatik kellerudsārput.

27. Parngnanērsimāviub angajokanga sinningminit tuppakame, parngnanērsimāviub upkuangit angmarsimājut tækkoganigut, saviksoane amuva, ingminik kappidlaromavlune, kellersorsimājut kemānasugællugit.

28. Paulusele nipliavlune, okarpok: Il-lignik pitlarniarnak, tamapta tagvanepogut.

29. Neñergotsamik kaikojivlune ittersärpok, sajulerdlune Paulusib Sillasiblo ittigangiñut pämakpok.

30. Annitilugik tava okautivak: Nälegäka, sumik piniartuksauvik pilloriktitaukovlunga?

31. Kiovaek: Nälekamut Jesuse Kristusemut okperit, pilloriktitanjomärpotit iglomiokattitillo.

32. Nälekablo okansingiñik okautivaek, iglomiokattigillo tamaita.

33. Tagvaēnak unuab nellunaikutangane ingminut itterkovak, killingillo ubvarpeit; baptitautilarmelo tagvaēnak, illannelo illunatik.

34. Iglominut ama pitipak, nerritilugiglo, kuviasuklune iglomiokattiñe illagivlugit, Gudemut okpilerame.

35. Kaungmet, kappitait iglugaseksuit kivgangit tilliveit, okarlutik: Kellerudsärtaulik innuk tapkoa (aularlik).

36. Ukkoa okantsit parngnanērsimaviab angajokanget okautigiveit Paulusemut, (imäk): Kappitait tilliklerput tamaunga,

37. Paulusible okautiveit: Isakakadla-
laukpätignk iñuit tækkoane, nauk kiglissiñi-
aranuglo, Romiojoguk, parngnanërsimaving-
mullo egiluñuk, mänale sagvarane aularko-
vatiguk? naukagle, nangminek annititsartor-
ittiguk.

38. Okautsit tapkoa iglugaseksuit kivgang-
ita okantigiveit kappitainut, tussaramik Ro-
miojungnik erksilerput;

39. Kaivut mañigõtomic okautivlugik,
annitipakit, tuksialāniglo, iglugaseksoarnik
kēmaerkovlugik.

40. Parngnanërsimavingmit tava annivuk,
Lydiab iglunganut pullariartorlutik; kat-
tangutigët tækkogamikit, mañigortilaitalo
aularpuk.

KAPITELEMIK XVII.

Tessalonikame Paulusib okālaningeniik.

Amfipolis apkotigigamiko Apolinialo. Tessalonikamut pivuk, tagvane Judit illinniarninget-īpok.

2. Paulusib ittervigiveit illutsimitut, okālavigivlugit Sabbatiñe pingasuñe aglait attuarlugit.

3. Ajokertorpeit, unertuivlune, Kristusemik āniatitaujariakalauktomik tokkungajuñillo makkiteriakalarme, (okarlune): Jesuse tamna okautigijara Kristuseōvok.

4. Illangit tapkonanget okpilerput, Pauluselo Sillaselo illagilerdlugik, Grichittank Gudemik nālektut innugiartorsuit, arngnet-tauk nālegaunerset ikkingitut.

5. Judille okpingitut ningarosulerput, angutit illangit illuluktorsuit kassētut ingmingut kattitipeit, illeratsād-larkovlugit, aulatidlalaitaio iglugaseksoarmiut, Jasonib

igluget sillatānut pivut, innungnut annitina-
suarlugik (Paulusekuk).

6. Neñinginanamikigle, Jason okpertullo
illangit aularupeit iglugaseksuit angajokang-
niñt, nipliadlarlutik: Innuk ipkoa sillaksub
innungiñik tamainik asserorterijuk tamaang-
atauk pigivuk.

7. Taipkoa Jasonib ingminut ittertipak;
attanniviksub perkojangit ukkoa illunatik
niñlengileit, okarlutik: Assiagōk attanniviō-
vok, Jesusegōk.

8. Innuit tava sivōratidlalerpeit, angajo-
kajello iglugaseksoarne, tamattominga tus-
sartut;

9. Jasonib illangitalo, akkiorningit tus-
saramikit, aularkoveit.

10. Unuamele Pauluse Silaselo errinīsōd-
lagik kattangutigēt aulartipakit Beroeamut,
tagvunga pigamik, Judit illinniarvingiñut
itterpuk.

11. Tapkoa ajunginerōjut Tessalonicher-
miūñit; okautsit illelliorpeit pallangadlar-
nermut, uvlullo tamaita aglait attuarpeit,
kennerlutik taimaimangatta (Paulusim okau-
singititut).

12. Tapkonanget unnuktut tagva okpilerput, ikkituungituttauk Grichit nälegaunerset angutillo arngnello.

13. Judille Tessalonichermiut tussaumaleramik, Gudim okausingit okälatigijaujut Paulusemut Beroeame, tagvungatauk pigivut innuit aulatidlalerlugit.

14. Tuavilutik tava Pauluse kattangutigut aulartipæt, immab kiglikasengannt aularkotlugo; Silasele Timoteuselo tagvanelerpuk.

15. Paulusible aiparijangita äpæt Atene-mut; imäk okarkongmagit Silasemut Timoteusemullo, tuavilutik tikkerkovlugik tapsonunga, tagvanget aularput.

16. Ateneme Paulusib uttakkileramigik, illuludlalerpok annernermine, iglugaseksoarmiut tantukkamigit Gudiungitomik angijomik nälektut.

17. Taimaitomik illinniarvingme Judit okälavigiveit, Gudemiglo nälektut, niuvervingmelo uvlut tamaita tagvunga pijut.

18. Epikurerille illangit Stoikerillo Filosofit (sillaksub pingiñik illissiñajut) akkerar-torpæt, illangit okarput: Kañekadlartok ma-kannok okausekarka? illangittauk (okarivut):

Sorlo Gudiñik tækkorngarteñik okälajomajok; okautsiñik tussarnertuñik Jesusemik makkitertokaromärtomiglo okautilaungmagit.

19. Tiguvart, kiglissiñiarvingmullo äpæc, okarlutik: Tukksijungnarpita ajokertüseмик nutämik ajokertovit tukkinganik?

20. Sintiptingnut tækkorngarteñik pigavit, tagva tussaromavogut tamattominga kannok tukkekarmangat.

21. Atenemiut illunatik, tækkorngartello tagvane nunakartut, assianik piñasuangilet, nutämik okaromatuinalarmiglo tussaromatui-narput.

22. Paulusele kiglissiñiarviub kerkane nangerame, okarpok: Okokse angutit Atene-miut, missigilerpapse angijomik okpertose Gudiungitomigle.

23. Tamäne arvertarama, tuksiarvisse nautsertulaukpakka, Altare naipipara, agla-lik imäk: Gudemut nellonartomut. Tuksi-arvigijase tamua kanjimanago, mäna tagga tapsomiga okautivapse.

24. Gude sillaksoarmik pingortitsijok,

K

pingiñiglo tamainik, Nälegangame killangmullo nunamullo, kattiñaviksoarne aggangnut sennamajuñe innekangilak.

25. Aggangiñuttauk innuit kivgartortaujungnængilak, sumik ajorsartotut; nangminnek tamaita innotimagit annernekalertilaitalo, piksangiñiglo tamainik tunnitsivigingmagit.

26. Innugaseksuit kinguvångukattigët tamaita pingortilaukpeit aungmit attautsemit, nunarsoak illunät innukalerlugo, sivornagullo sivitutitserijangit issumasimätigiveit, kannorlo kaningitigijomut nunakariangit.

27. Nälekamik kenneriakovlugit, missigilermangarmitsuk nachvarmangarmitsuglo, nank ungasingilätigut tamapta.

28. Tapsomane innogapta aulavlutalo-ïpogut; taimaktank okarivut Poetit illangit illipsingnetut: Tapsoma illagivätigut.

29. Tagva illakarapta Gudemik; issumajuksaungilagut, Gudioniub adsigiva innungoak Goldemik, Silberemiglonët, Ujarkamiglonët, innub issumaminut señajanga.

30. Nelliutune nellojotillugit Gudib ka-

mangingisertulaukpeit; mänale innuit il-
lunatik nunalingne tamaine kakkialerko-
veit.

31. Uvlomik taisimāgame, taipsomane
sillaksoarmiut erkartoromagamigit idluarto-
mik (pijomārpeit), angumut tapsomunga
perkojimāgame, illunaitalo okpertitsomavlu-
git, tokkungajuñit omartinamiuk.

32. Tokkungajuñit omaromärtuñik tussa-
ramik, illangit mittautekarput, illangille o-
karput: Tamattominga ama tussaromavap-
tigit.

33. Paulusib tava keñekpeit.

34. Angutille illangita najugärivæt, okpi-
lerlutik; taipkoa illanget Dionisius, kiglis-
siñiarpaktut illanget, arngnarlo, attinga
Damaris, assingittauk.

KAPITELEMIK XVIII.

Gallionemut Paulusib ätauninganik.

Kingorngagut Pauluse Atenemit aularpok, Korintemut pivlune.

2. Jude tagvane naipipa, attinga Akvila, Pontuseme innulertok, Italiarnit tikkekañertok, nullianga Priscilla aiparællugo, (Judit tamaita attañiviksub Klaudiusib aularkolaungmagit Romemit).

3. Tapkungnunga itterpok; adsigëngnik sennagamik, najorpak sennavlune; itsellior-teõgamik.

4. Sabbatiñe tamaine illinniarvingne ajokertuivok, Judillo Grichillo kaiblerpeit ikpingnartomik.

5. Silasele Timotenselo Macedoniamit pingmeñik, Pauluse Annernermit kajungersartavok Judiñut Jesuse Kristuseõjomik unertõtekarkovlugo.

6. Akkerartormettale mittautekarlarmiglo,

annoratsēne aulatidlarlugit, okautiveit: Ause niakopsingnut pile, uvanga pingilanga; tamattomanget nellojunnut aularniarpunga.

7. Kemmekpeit tava, angumut Justemik attiggub iglunganut itterlune, Gudemik opigosuktok, tapsoma iglunga illinniarviub tungānetok.

8. Krispusele, illinniarviub angajokanga, iglomiokattingillo illunatik okperput Nālekamut; Korintemiullo unnuktut nālektut, okpilerivut, baptitaulerlutiglo.

9. Pauluse tava Nālekab okautiva tækko-titomut unuame: Sivōranak, okarille, nip-pangernak;

10. Illagigapkit, innungmut attautsemul-lonēt idluitulliarvioniatsengilatit; iglugasek-soarne tamakkonane unnuktuñik innukutte-karama.

11. Tagvane tava ilerpok Jahremik attautsemik takkiñiglo pingasuojortuñik, ajokertuivigivlugit Gudim okausingiñik.

12. Gallionle attanniongmet Achajame; Judit illagēklutik innungnādlalerput Paulusemik, aularupæello kiglissiñiarviub iksivautanget sānganut, okarlutik:

13. Innuit oma kaibladlarpeit, Gudemik kivgartorkovlugit, perkojet nālengnagit.

14. Pauluse okaromalermet, Gallion okar-pok Judiñut: Okokse Judit angutit! idluito-mik pikpet ajortulliarnerniglonēt, tussara-jarpapse namaktomik;

15. Appertsutigupsele ajokertūsemik, at-terniglonēt, perkojipsingniglonēt, nangminek pigissigik, taimaitomik erkartuijomangi-langa.

16. Aularkolerpeit tava kiglissiñiarviub iksivautanganit.

17. Sosthenes illinniarviub angajokanga, Grichit illunatik tiguvæt, anaudlarlālo kig-lissiñiarviub iksivautanget sāngane; Gallionib kaṁagingileit.

18. Paulusele akkunīt sulle tagvanetok, kingorngagut kattangutigēt sorērutiksamik piveit, Syrienmut okomiklune, Priscillalo Akvilalo illagaallugik; nutseñe (Paulusib) kipsarpeit Kenchreme, okantsiñe malliglugit taināk okarsiṁagame.

19. Efesusemut pigame, tagvane kemmek-pak; nangminerle illinniarvingmut itterlune. Judit okālavigiveit.

20. Innamatsuk najortaujomavlutik akku-
nērnersamik, kippilukporle;

21. Sorērutiksamik okautigamigit, okar-
pok: Anniviksiorvingme tikkiniartome Jeru-
salemelunga pijariakarpunga; tikkitsomāri-
vapse, Gudib perkokpanga. Efesuseniit tava
aularpok.

22. Zæsarienmut pivlune, (Jerusalemullo)
timuarpok, illagēktut salutinamigit; Antioch-
iamut attārpok.

23. Tagvanelaukārdlunc uvlunīk kapsinik,
aularpok, Galatsiab nunanga arvertarvigivlu-
go Frygialo kingorlerēktidlugik, okpertut
illunaita nekkorsitipeit.

24. Judele attinga Apollus, Aleksandriame
innulertok, angut okalloriktok, aglangniglo
illissiīnatsiartok, Efesusemut tikkipok.

25. Tamna NāleKab ajokertutānik illang-
anik ajokertortaulauktok, Annernermut
illungertortomut okālavok, ajokertuiloriklune
Nālekamik, nauk Johaṇesib baptijutānik
kaujiīmajotōjok.

26. Tamna sivōranane okālalerpok illinni-
arvingme. Akvitable Priscillablo tussarami-

ko, ingmingnut pitipæk, Gudib ajokertutänik ajokertorluarlugo.

27. Achajamulle aijomangmet, kattangu-tigët aglaklutik, okpertut perkoveit, illellior-kovlugo; tagvungalo pigame, okpilertut, (Gudib) saimarsautänut angijomik ikkajor-peit.

28. Judit pitsartunermut okausikserotigamigit, illunatik tussätillugit aglangnik kaujitipeit, suse Kristuseõjomik.

KAPITELEMIK XIX.

Paulusekut Annernek ajunginek tumnijau-ninganik.

A pollos Korintemetillugo, Paulusib nunet kingingnerit arvertarvigiveit, Efesusemut pivlune, naipitsivok illinniartut illanginik;

2. Tapkoa apperiveit: Okpilerapse An-

nernek ajunginek pivissiuk? kiovæt: Tus-
salaungilagullonët Annernermik ajunginer-
mik.

3. Apperiveit ama: Kañok tagva bapti-
tauvise? kiovæt: Johañesib baptijutänut.

4. Pauluse okarpok: Johañese bāptisi-
laukpok baptijūmik kakkialernartomik, in-
nuit okaudlugit, okperkovlugit kingorliksa-
minut, tagva Jesuse Kristusemut.

5. Tamaña tussaramitsuk, baptitaulerput
Nälekab Jesusim attinganut.

6. Paulusib pattingmagit aggangminut,
Annernerub ajunginerub tikkivigiveit; okā-
lalerput tagva tækkorugartet okausinginnut,
pijomārtukseñiglo okarivut.

7. Angutit tapkoa arkangemit aggartut.

8. Illinniarningmut itterpapakok, sivōrana-
ne okālavok takkiñik pingasuñik, ikpingnar-
tomik ajokertorpeit Gudib nāleganninga-
nik.

9. Illangille tappatudlarmetta, okpingi-
mettalo, ajokertūsemik tamattominga okau-
siluklutik innugiartorsoarnut, kemmekpeit,
illiñiartullo avitipeit tapkonanget, uvlullo

tamaita okälavok angutib Tyrañusemik attig-
gub illiñiarvingane.

10. Taimailiornermik pivok Jahrenik
maggungnik, Äsiametut tagva illunatik.
Nälekab Jesusim okausingiñik tussarput,
Judillo Grichillo.

11. Gudelo tattaminiarnartullidlarpok
mikkingituñik Paulusib aggangittigut.

12. Imäk aglæt, kidsijarnermut allarutik-
set kakkigutillo timinganut aktortitet kanni-
majuñut illivlugit, pijungnërput, annernerillo
ajortut annivut tapkonanget.

13. Illangille Judit arvertarajuktut anga-
kut, (erksinatik) Nälekab Jesusim attinga
taivæt annerniäluktalingnut, okarlutik: Je-
suse, Paulusib okautigijanga pivlugo, anne-
kovapse.

14. Judittauk, ajekertuinerõjub Skevab
erngningit arvengemit aggartut taimailior-
tut.

15. Annernek ajortok kiovlune okarpok:
Jesuse illitarivara, Paulusetauk nellungini-
vara; illipsele kinauvise?

16. Innub tava annernermik ajortomik

illumiggub, oppadlarlugit sälagiveit, imäk angijomik pitlarmagit, annoraijartaularmiglo killiadlaraularmiglo, kemmävut iglomit agvanget.

17. Tamaña tussaumajanlerpok illunai ut Efesusemetuñut, Judillo Grichillo; illunatik erksinermik illumertitaulerput, Nälekablo Jesusim attinga angijomik nakkorijaulerpok.

18. Okpilertuttauk unnuktut unipkariatporput, ingmingnik kigligiksarlutik pinianernmingnik.

19. Unnuktuttauk angakolauktut, aglait kattilugit tikkiupeit, ikkoalaklugit (innuit) illunatik tækkoane; akkingit kittinamikit, nachvarput akkillerèksaulauktut 50,000 nik kënanujeñik (Silberenik).

20. Taimäk angitigijomik Nälekam okausinga aglivalliavok, okpernarsivlunelo.

21. Tamaña namaksingmet, Pauluse annernermine issuasivok, ingergajomavlune Macedoniakut Achajakullo, Jerusalemut aijomavlune, okarpok: Tavanelaukärðlunga, Rometauk tækkojariakarivara.

22. Macedoniamut tava ajokertuikattungne

magguk Timoteuselo Erastuselo tillivak,
nangminerle Æsiame nokkarpok uvlun̄ik
kapsinik.

23. Taipsomane perajaludlartokalerpok
mikkingitomik ajokertūsek tamaña pivlugo.

24. Silberemik sennajok, attinga Demetri-
use, Dianamut tuksiarvingoaliorpok silbere-
mik, sennakattiñelo ikkingituñik perkutsa-
riksitidlarpeit.

25. Taipkoa assingillo taimaitomik senna-
jut kattorsorlugit, okautiveit: Okokse angu-
tit, nellungilase, niorvgotivut tamaña aklaiti-
givavut.

26. Tækkovluselo tussarpose, Efesuseme-
tuinangilak Æsiamelo illunakasengane, Pau-
lusib oma innuit unnuktut asserorpeit okaut-
siminut, okarlune: Gudiungilegōk aggangnut
sennañajut.

27. Niorvgotivut tamaña sorērtuinarajang-
ilak nachogijaulune; Gudiojorsublo Dianab
kattimmaviksoanga piungitsugijaunajarivok,
nālegauviksōningatauk nungutaunajarivok,
Æsiamiut illunatik sillaksoarmiullo tuksiarvi-
gijanget.

28. Tamaña tussaramitsuk, ningarosuvak-

tillivak.
uvluñik

soadlalerput, nipliadlarlutik okarput: Efesusemiut Diananget angijoksōvok.

alerpok
vluḡo.
emetri-
silbere-
rkutsa-

29. Iglugaseksoarmiut illunatik perajaludlalerput; tækkonärvingmullo aulajadlakattigēklutik tessigoarlugik Gajuselo Aristarchuselo Macedoniamioḡ, Paulusim ingergarkattik.

senna-
angu-
aklaiti-

30. Paulusib innuit aivigijomangmagit, illinniartut innerterpæt.

useme-
, Pau-
okaut-
angnut

31. Kappitaittauk illangit Asiamit, Paulusib illanāngit, tilliklerlutik tapsomunga, innerterivæt tækkonärvingmut aikonāgo.

ajang-
Dianab

32. Nipliajoksuit illangit imāk, assingit imāk adsigēngitomik, illunamasiatik uimajadlarput, unnurerset nellōvlutik suna pivlugo tagvunga kattorsormangata;

rivok,
rivok,
iarvi-

33. Aleksander tava tessigoarpæt innugiatorsoarnit, Judit ajektudlarmatsuk; Aleksandrible aggangminut nullurarpeit, innuit sāngiñe akkioromavlune.

avak-

34. Judiōjok tussaramitsuk, attantseknut niplivaksoadlarput illunatik Stundenik maggunnik: Efesusemiut Diananget angijoksōvok.

35. Nālegarsuble innuit nippangertinami-

git, okarpok: Okokse angutit Efesusemiut. innub kia tamaña kaujimangikank? Efesusemiut, iglogaseksoangita Gudiojoksoak Diana nälengmatsuk, killangmillo kattektub adsinga tagvanemet?

36. Tamaña akkerartortaujunnengimet, nippangituinartuksauvose, uimajaraselo.

37. Innuit ukkoa tamaunga pitilaukpassé, kattiṁavingnit tiglingitut, Gudipsingniglonēt mittautekangitut.

38. Demetriuse sennakattigillo okausik-sakarunik, kina pivlugolonēt, kiglissiñiartukset pijariakarput, erkartuijokarivok ingmingnut, taipkoa okalaulit (taimaitomik).

39. Assianigle apperkuttekarupse, kattiṁatillugit (kiglissiñiartukset) okautigissiuk.

40. Nangiarutigigaptigo, okautaujariak perajaludlarnermik uvlome pijomik, sumik patsitiksakarata perajaludlaurapta. Tainak okarame aularkoveit kattimmajut.

KAPITELEMIK XX.

Komunionekarningiñik.

Perajaludlarungnërmetta, illinniartut Paulusib kaikolerpeit, sorërutiksamik okautivlugit, tagvanget tava aularpok, Macedoniambut aijomavlune.

2. Nunet taipkoa arvertarvigigamigit, kaiblerkålauramigillo okautsiñut unnuktunnut, Griechit nunangiñut pivok, tagvanelerdlune takkiñik pingasuñik,

3. Judille udsertormatsuk, Syriambut okomigomagame, issumatålerpok, utteromavlune Macedoniakut.

4. Åsiamulle aiparivæt, Sopater Beroemit; Tessalonikamille, Aristarchuse Secunduselo; Gajuselo Derbenmit Timoteuselo; Tychikusele Trofimuselo Åsiamit.

5. Tapkoa sivorlerivavut, uttakkivluta Troadame.

6. Filippenmille okomikpogut, kakkojet

sěrnakangitut uvlungita kingorngattigut, uvlut tellimæt nătiŋagit, tikkipavut Troadame, tagvanelerpogut uvlunĭk arvengemit aggartunĭk.

7. Uvlome wochib sivorle, pāngane illinniartut kattiŋatillugit kakkojak avgorlugo, Paulusib okālavigiveit, akkagotsomagame; sorčrane okālavok unuab keterarninga tikkidlugo.

8. Iglome kallerēngme neŋergoakarpok unnuaktuĭk, kattinmaviane.

9. Innuosuktok, attinga Entichuse, igalat-sab sāngane iksivajok, akpaiblune sinniler-tok, Pauluse akkunit okālatillugo, sinning-nermut ochogame ijukarpok iglomit kallerēngmit pingajuanit, tokkungajok kiviktau-vok.

10. Paulusele attersārlune, kollāngerpa erkilālo okarpok: Aulajadlarase, tarnninga illuanemet.

11. Ama majoarlune kakkojak avgorpa, nerrilarmelo, okarvigiveit ama akkunit kaulerlugo; aularpok tava.

12. Innuosuktok omartok majūpæt, mikkingitomik mannigolerdlutik.

13. Uvagulle nmiaksoakut sivorliovogut, Assonmut aularluta, tagvanget Pauluse ikki-makattikumavlugo; taimäk perkojiṁangmet, nunakut pissugomagame nangminek.

14. Assonme tikkinamittigut ikkivigivätigut, Mitylenemnt tava pivogut.

15. Tagvanget okomikpogut, kaungmet Cnionib akianut pivogut; kaungmingmet Samoumut tikkipogut, Trogylliumelerpogut; kaungmingmet Miletusemut pivogut.

16. Efesus kangeromavlugo Pauluse issu-masiṁagame, Āsiame akkunit-itsomanane; tuavimut Pentekostib uvlungit nelliutikpetta Jerusalemētsomagame, ajornangipet.

17. Miletusemit tilliklerpok Efesusemut, kaikovlugit illagēktut angajokangit.

18. Tikkimatsugle okautiveit: Kanjima-vapsinga, kannok illiortunga nelliutome illunane najulaurapse, uvlomit taimanget Āsiamut tikkitainarama;

19. Nālegak kivgartulauktara angijomik nellopkotijunga, kugviolarmalo unnuktuñik, kappiasuktitaularmalo Judiñut, unangmik-lertuñut uvamnik;

20. Kannorlo angigutilaanginapse, sumik

idluartomik, nungulugit okaudluse, ajoker-
torluselo kattiṁavingmelo, igluṁelo nell-
ne;

21. Judillo, Grichillo okautilauktakka,
sāgiarkovlugit Gudemut, okperkovlugillo
Nālegaptingnut Jesuse Kristusemut.

22. Mānalo ahāk, uvanga kellersorsim-
majunga annernerme Jerusalemūt aijunga,
nellolarmalo, kannok tavane piniarmangang-
ma,

23. Tamaña kissiet Annernek ajunginek
iglugaseksoarne tamaine unertuivok, okar-
lune: Kellerutillo kappianarnerilla uttakki-
vānga tavane.

24. Tamakkoale tamaita sivōragingilakka,
innoseralo nangminek ivleringilara, kuvia-
suklunga nunamenera nāniaromavlugo, kiv-
gartorneralo Nālekamut Jesusemut perko-
jaumānera, okautigekovlugo Gudib saimar-
sautā okantsiñut tussarnertuñut.

25. Mānalo ahāk, nellungilanga kēma-
tækkoniarungnērpasse illunase, arvertarvigi-
lauktakka, okālavigijakkalo Gudib nālegau-
ninganik.

26. Taimaita mik okaupapse uvlome, il-

lumne passijaungilanga aupsingnit tamapse.

27. Angigutilaunginapse, okälavlunga Gudib perkojangiñik tamainik.

28. Taimaitomik mäna udsertoritse illipsingnik, illagëktuñiglo illunainik, Annernerub ajenginerub ajokertuitaungmasse tapkoninga, Gudib illagëktitangit pairekovlugit, aungminut pissiarilauktangit.

29. Tamaña nellunginapko, aīmakut kēsuktoksuit kingornamne akkonapsingnut pjo-märmetta, illagët kēnginiængileit.

30. Angutittauk illapsingnit sakkeromarput ajokertuiluktomik okarlutik, illinniartut kajumiksarniardlugit ingmingnut ungakovlugit.

31. Taimaitomik udsertoritse, erkailuselo, sorërnanga illunase kaibladlaurapse, Jahrene pingasuñe ublotillugolo unuamelo kugviudlarlunga.

32. Mänale kattangutiärsukka, Gudemut sappatijaukovapse, saimarsautänullo okausinganut, tapsema aglisiktitsungnarpäse, tuunitsivigiluselo kingormgujeksapsingnik pilloriktitauijomärtut illagillugit.

33. Silberemik goldemiglonēt pijapsingnik.
annoratsapsingniglonēt kaikočilaungilanga.

34. Kanjimaavapsinga, aggamnut tapko-
nunga pinialaurama attoriakalauktamnik,
illamalo piksangiñik.

35. Nangminek kanjitalaukpapse tamainik,
taimāk sennajuksaavogut ajorsartnt piksang-
iñik piniarluta; Nālekablo Jesusim okausinga
erkarlugo, imāk okangmet: Saimanarner-
sauvok tuunijinek pilitaunermi.

36. Taimāk okarame, sērkortolerpok tuk-
siarkattigællugit tamaīta.

37. Illunatik tava keavaksoadlalerput,
Pauluse kongēsingagut erkilugo salutipæt;

38. Tamaña okausek kiksautigiluarpæt,
kēnane tækkojauniarungnērtok okangmet.
Umiaksoarmut kañilarpæt.

KAPITELEMIK XXI.

*Jerusaleme Paulusib parngnanērsimaving-
mut pititauninganik.*

Taipkoa kemmekaptigik, ingergavluta nachojomik torarpogut Konsemut pivluta, kaungmello Rodisemut pivogut, tagvanget ama Pataramut.

2. Tagvane umiaksoarmik naipitsigapta, Foenitsiamut ikāromajomik, tagvunga ikkivluta, aularpogut.

3. Zypern allakaraptigo, saumikliutivlugo, Syrienmut okomikpogut, Tyrusemut pivluta; Umiaksoak tagvane ussingiartuksaungmet.

4. Tagvane illinniartut naipinaptigik, ublivogut tagvane uvlun̄ik arvengemit aggar-tun̄ik; Pauluse tapkoa okautivæt, Annerne-rub kaujitilaungmagit, Jerusalemut takpa-ungarkoñago.

5. Uvlut tapkoa nāngmetta, aularpogut,

ingergavluta, illunatik kañilarpâtigut, nullia-
tiglo kittornгатiglo illagællugit, iglugaseksuit
avatānut; immab kiglingane sêrkertorluta
tuksiarpogut.

6. Sorêrutiksamik okarêrapta, umiaksoar-
mut ikkivogut; tapkoale angergarivut iglo-
mingnut.

7. Uvagulle umiaktorêrapta Tyrusemit,
Ptolomaisemut pivogut, kattangutigêt salu-
tidlugit, uvlomik attautsemik ublivogut tap-
konane.

8. Kaungmet aularpogut Pauluse illagiv-
lugo pijogut Zæsareamut pivluta; Filippusih,
okautsiñik tussarnertuñik okautsivaktub,
iglunganut itterpogut, (arvengemit aggartut
illanget) tamna najulerpavut.

9. Tamna pañekartok sittamanik, uiga-
sungnik, nellautsijuksenik okartut.

10. Tagvanenapta uvlunik unnuktuñik,
nellautaijok attârpok Judæamit, attinga
Agabus.

11. Tikkinamittigut. Paulusih tapserutâ
tiguvgulo aggañelo ittiggañelo kellersorpeit,
okarlune: Imäk Anzernek ajunginek okar-
pok: Mattoma tapserutib innua, Judit taimäk

nullia-
seksuit
torluta

kellersoromarpæt Jerusaleme, ællojullo ag-
gangiñut pitilugo.

uksoar-
t iglo-

12. Tamaña tussaraptigo, innertilerpavut,
tagvanetullo, Jerusalemut aikoñago.

usemit,
t salu-
ut tap-

13. Paulusible kioveit: Kannok illiorkise,
sög keavise, omættiga sêklugo? pijarërsimä-
gama kellersortautuinarniængilanga tokko-
tanniarlungalo aglæt, Jerusaleme, Nalekab
Jesusim attinga pivlugo.

llagiv-
pusih,
aktub,
gartut

14. Innertertaujomangimet sörërpogut,
okarluta: Nälekab issumanganik pile.

niga-

15. Uvlut tapkoa kingorngatigut oppa-
lungaijarërapta, Jerusalemut takpaungarpo-
gut.

tunik,
ttinga

16. Illinniartuttauk illangit illagivätigut
Zæsriamit, Mnasonniktauk attelik, Zypern-
miok illagivæt, illinniartok itulerlune, tamna
najugeksavut.

serutä
rpeit,
okar-
imäk

17. Jerusalemut pigapta, kattangutigët
illelliorpätigut kuviasuklutik.

18. Kaungmet Jakobusemut pullariartor-
pogat Pauluse illagællugo; angajokajello
illunatik tagvunga pigivut.

19. Salutilauramigit, unipkautigilerpeit

malliktigëktidlugit, kannok Gude pilaungmet nellojuñut, tapsoma kivgartorningagut.

20. Tamattominga tussaramik, Nãlegak nakkorivlugo; okautivæt: Kattangût, tautukpotit Judit unnuktut tausendenik okper-tuñik, illunatik perkojet nãletsiarpeit.

21. Tussauñavãtille, Judit illunatik nello-juñetauk ajokertorangne, Mosesib (perko-jangit) nãlekoñagit, okarlutit, kittorngit kippijaukoñagit, illutsillo taipkoa attorkoña-git.

22. Kannok tagga mãna (illingajariakar-ka?) kattiñajariakarpit illa ipkoa uñugiar-torsuit; tikkitotit tussarniarmatit.

23. Tamattominga tagva nãlektiut: Ang-utit mãne sittamat, malligeksakarpit okaut-simingnik:

24. Tapkoa illingnut pikit, illagillugit sujungaititaulerit, akkillerlutillo, niakongit kipsarkovlugit; sæglutaulauravit ipkonunga, illunatik tava tukkisilãrpãtit tukkekangimet, nangminerle perkojet mallikkangne.

25. Okpertut nellojuñit pijut aglakvigi-laukpavut okarsimãgapta, tamøk'koninga

attoriakangilet, tunnergutille Gudiungitnūnt
kissēta pekkoñagit, aungmiglo, ipi ñajomig-
lo, illokeudlarkoñagillo.

26. Angutit tapkoa Paulusib ingminut
piveit sujungailijankattigivlugit, kaungmet,
kattimaviksoarmut itterlune, uvlut sujung-
aivīt nāniarlugit tækkojaujomavljune imaili-
oriakangmet, tunnergutiksettik ingmigōlilitil-
lugit tannijaulerkārtiñagit.

27. Uvlut arvengemit aggartut nākaseler-
metta, Judit Āsiamit pijut tækkogamitsuk
kattiñaviksoarme, innuit illunatik perajaluk-
tidlalerpeit (Pauluse) tiguvlugo, nipliadlar-
lutik:

28. Okokse angutit Israelittit, ikkajorti-
gut! tagva innuk illunane ajokertuijok kig-
liluktoanik innukattiptingnik, perkojeñiglo
kattiñaviksoarmiglo ominga; Grichittauk
aglaet ittertinevit kattiñaviksoarmut, iglorlo
tamma ivsornaitok ivsornartipa.

29. Trofimur, Efesusemit pijok, sivornga-
gut tækkolauramitsuk illagijanga iglugasek-
soarne; tamma Paulusemut aipausugivæt
kattimaviksoarmut.

30. Iglugaseksoarmiut illunatik aulajadla-

raulerput, innuittauk tagvunga akpangerlutik kattilerput, Pauluse tiguylugo kattimaviksoarmit tessigoarpæt; tagvačnak upkuangit pallangërtaulerput.

31. Tokkoniaromangmatsugle, sorsuktukset angajokaviksoanget tussaumalerpeit, Jerusalemiut illunatik perajaludlalermetta;

32. Tagvačnak sorsuktukset illagællugit, kappitaillo hundertuñut, illagællugit sorsugiartulerpeit. Angajokâviksoarmigle sorsuktukseñiglo tækkogamik, Pauluse anaulidlarungnërpæt.

33. Angajokaviksub tikkinamiuk tiguva, kellaumgujeñut maggoiñut kellersortaukolerpa, appersorlaitalo kinaumangat, sumiglo pilaungmangat?

34. Innaille akkorngane nipliadlalerput illangit imäk, assingit imäk; namaktomigle tukkisijungnenginamigit nippersoarnut, sorsuktukset iglunganut ätaukolerpa.

35. Majoarvingmut pingmet, sorsuktukset akkigariakalerpæt, imuit sorsugomangmatsuk.

36. Innugaseksuit mallikamitsuk, nipliadlarput: Tokkosiuk!

37. Pauluse sorsuktukset iglunganut itter-
titaugane angajokäviksoarmut okarpok:
Okarviniangilagit? Appessorpa: Grichit
okausingit attorungnarkigit?

38. Egiptermiingilatit, nvlut tamakkoa
sivorngattigut illaratsärtitsilaungilatit innu-
artuñik 4000 nik innukajuitomut aulartitsiv-
latit?

39. Pauluse okarpok: Judiovunga Tar-
senunit, Ziliziamme iglugaseksuit kanjijaungi-
simangitut innukattigivānga; kennuvigivagit,
okarlauga innungnut.

40. Perkungmago, Pauluse nangerlune
majoarvingme, innuit aggangminut nullorar-
peit, nippangermetta, okautiveit Ebræerit
okausingiñut, okarlune:

KAPITELEMIK XXII.

Kanoilliornerminik Paulusib kigligiktomik okūlaninganik.

Okokse angutit kattangutigēt, angajokajello, akkiornikka illipsingnut tussäsik.

2. Ebræerit okausingiñut okarvigingmagit tussaramitsuk, nippangiluarput. Okarpok:

3. Judiövunga, Tarsenme innulertunga Ziliziamē, tamānelo iglugaseksoa.ne innungortuaga Gamalielib ittiggangita sāngane, ajokertortautsiarpunga sivorlipta perkojangiñik, Gudemiglo serngnigosudlalarma, sorlo illipse illunase uvlome;

4. Tamattomīnga ajokertūsemik okpertut tokkolauktakka, kellersorlaitalo, pitilaitalo parngnanērsiñavingmut, angutillo arngnello.

5. Ajokertuinerōjub, angajokajello kattijut taimaitomik illunatik kanjīmavānga; tapko-

nanget aglangnik pijunga kattangutigēnut, (Judiñut) Damaskusemut aivlunga, tavane-
tut, kellersorlugit Jerusalemut ätidlarlugit,
pitlartaukovlugit.

6. Ingergartillungale, Damaskuse kagli-
lerlugo, uvlob ketterarningane, kaumajoksub
killangmit tagvaēnak kaumaksārpānga,

7. Nunamut ochovunga, nippelo tussarpa-
ra, imāk pivanga: Saul, Saul! sōg unangmi-
givinga?

8. Kiovara: Nālegak kinauvit? Okauti-
vānga: Jesuseōvunga Nazaremiok, unangmi-
jet.

9. Ingergakattimale kaumajok tækkogal-
loarpæt, erksivlutik; uvamnulle okartub
okausingit tussangileit.

10. Appersorpara: Nālegak, sumik pini-
artuksauvik? Nālekab okautivānga: Mak-
kilutit Damaskusemut ainiairit; tavane o-
kautsaulārpotit tamainik piniareksarnik.

11. Kaumajuble tapsoma kaumajoksō-
ninganut tautugunginama, ingergarkattima
aggangiñut tessiortaulerpunga, Damaskuse-
mut pivlunga.

12. Tagvanetok angut Gudemik opigosuk-

tök perkojeñik (näletsjarlune), attinga Ananiase, Judit illunatik pilloriktokotigivæt tagvanetat.

13. Tapsoma pullarpänga, sennimne nangerlune, okautivänga: Saul, kattangutiga, uikit. Tagvaænak tækkovara.

14. Okarpok: Sivorlipta Gudinget anne-rivätit, perkojanganik kaujimakovlutit, idlu-artotuamiglo tækkokovlutit, okausinganiglo tussarkovlutit kanninganit.

15. Okautigijomärangne innungnut tamainut, tækkojarniglo tussartarniglo.

16. Tagva mäna sög tuavingikit? nikkovidlutit baptitaulerit, ajornernillo ubvarlutit, Nälekab attinga tuksiarvigilugo.

17. Jerusalemut utterama tuksiartillunga kattiñaviksoarne, uvamnik ikpigijungnërpunga (Jesuse) tækkovara, imäk okautivänga:

18. Tuavitit Jerusalemit annisärlutit; okperiniængimatit okäläguvit uvamnik.

19. Okarpungale: Nälegak, nangminek kaujimavänga, parngnanërsiñavingmut pitisilauktunga, unatadlarlaitalo illingnut okper-tut, ilinniarningue tamaine;

20. Illingnik okälajub, Stephanusib aunga kovijaungmet, nangerpungatauk senniane, tokkotauniga idluarigivlugo, tokkotsijullo annorangit udsertulauktakka.

21. Okautivānga: Ailerit, tillijomagapkit ungasiktomut nellojuñut.

22. Okausek tamna tikkidlugo nälelaupæt, nipliadlalerput tava, okarlutik: Innuk inaitok pērle nunamit; idlualungimet innuniga oma.

23. Nipliادلarmettale, annoratsettiglo pēdlarlugit, sarñille kunginut egimagit,

24. Angajokaviksub ātaukolerpa soa uk-tukset iglunganut, okarlune, anaulidlarlugo kiglissiñiartaaukova, tukkisijomagame, suna pivlugo taimak nipliutsormangatsuk.

25. Kellersormatsuk akklunatseñut, kappitaub aipanga senniminetok Paulusib apperiva: Illipsingne idluarka, innuk Romiok kiglissiñiartaungitok ipperartudlarlugo?

26. Tamaña kappitaub tussaramiuk, angajokaviksoarmut okariartorpok, okarlune: Mianersilerit piniarnernik; angut una Romi-övok.

27. Angajokaviksub apperijartorpa: C
kautinga Romioguvit? kiova: Ahaila.

28. Angajokaviksub okautiva: Kēnauja
vaksoarnik akkillerlunga illagilerpāng
(Romiut). Pauluse okarpok: Uvangale
innulerniinnit Romiovunga.

29. Tuavilutik tava kiglissiniartuksangita
allarlugo kēmekpæt. Angajokaviksoaktauk
tussarame Romiōjounik, sivōralerpok, keller-
sortankolauramiuk.

30. Kaunginet tussaromalerame, Judit
patsi'iksangiñik, kellerōdsārtaukova, ajoker-
tuinerōjut kiglissiñiartuksello tamaita kai-
koierpeit; Paulusetauk sakkijartipa tapko-
nunga.

KAPITELEMIK XXIII.

Paulusib perajaludlartauninganik.

Kiglissiñiartut Paulusib tæklonârpeit okarlune: Okokse angutit kattangu-
nikka! idluartomik issumakarlunga Gude-
mut, innuniarpunga, sulle tamadsa.

2. Ajokertuinerõjub Ananiasib, kannerok-
taukova sennianetuñut.

3. Paulusib kiova: Gudib anaulidlaromâr-
pätit, karmak mingoarsiñajok; perkojet
malliglugit iksivavlutit erkartorpinga nã-
lengnagit perkojet kanneroktaukovinga?

4. Senniane nangertut okarput: Gudib
ajokertuitinerõjanga suadlarpiuk?

5. Pauluse okarpok: Nægliktakka kat-
tangutigët, kaujiñmalaungilara ajokertuine-
rõngmangat. Aglait imaimetta: Innukotivit
nãlegaunerõningiñut okauserlutsengilatit.

6 Paulusible kaujimagamigit, illangit
Sadduzæeriõjut, illangillo Farisæeriõjut,

niplialerpok kiglissiñiartut akkorngane:
Okokse angutit kattangutigët, Farisæerið-
vunga, Farisæerib ernguinga; erkartortau-
vunga nerriukama tokkungajuñit makkitso-
mâtuñið.

7. Fainak okangmet, Farisæerillo Saddu-
zæerillo akkerartolerput, innugiartorsuit
maggoilivut.

8. Sadduzærit omartokaromāngitomik.
Engelekangitomiglo, Annernekangitomiglo
okarmetta; Farisæerille tamainik okarput.

9. Nipliajoksölerput tagva; aglangnik
illissimajut Farisæerikuñit, nikkovidlutik
akkerartolerpeit okarlutik: Innub oma ajor-
tokarninga nachvängilavut; Annerneruble
Engeliblonët okarviginerpago, Gudemut ak-
kerartorniarata.

10. Angijonik perajaludlalermetta, angajokaviksoak sivõralerpok, Pauluse alliktor-tanniarasugællugo tapkonunga. Sorsuktukset okantiveit attersårkovlugit, aksarnigaukovlugo tapkonanget, sorsuktukset iglunganut pitilugo.

11. Unuab tugliane Nālegak (Paulusib) senniane nangerpok, okarlune: Pauluse

mañigorit; Jerusaleme okantigilauramga
taimäktauk okautsiniarivotit Romeme.

12. Kaungmet Judit illangit kattilerput,
okarlutik, Gudemut pitlartaujomavlutik,
nerrijomangitut iñeromanatiglo, kissiane
Pauluse tokkokunitsuk.

13. Taimaitomik ingmingnut okanijat, 40-
git nnnukejangit.

14. Tapkoa ajokertuineröjnñut angajoka-
eñullo okariartorput: Okausekalaukpogut
okauserlukluta, (Gudemut) pitlartaujomav-
luta, ësijomanata kissiane Pauluse tokkokup-
igo;

15. Mäna tagga kiglissiniartut illagællugit,
angajokaviksoarmut okaritse, kaukpet taimna
atantitsekovlugo (Paulusemik) illipsingnut,
sorlo kiglissiniaromaluarpose tapsominga;
avagnlle sivogijomagalloarpogut tokkoniar-
lugo illipsingnut tikkekärtiñgo.

16. Paulusib ujoroet tamaña angigutsijut
ussaramiuk; Pauluse akparpa sorsuktukset
glunganut.

17. Kappitait illanget Paulusib kaikovlu-
go, okautiva: innuosuktok una pititsuk

angajokaviksoarmut, okausiksakangmet tap-
somunga.

18. Neksarlugo tagva angajokaviksoarmut
pitipa, okarlune: Paulusib kellersorsimājub
kaikovlunga, kennuarivānga innuosuktok
una illingnut piterkovlugo, okausiksakang-
met illingnut.

19. Angajokaviksub tava tessiorlugo ig-
lerterupa, appersorlugolo: Sumik okautso-
mavinga?

20. Okarpok: Judit ingmingnut okar-
simavut, tuksiarvigijomavlutit, Pauluse
kaukpet kiglissiñiartuñut illingnut ātaute-
kovlugo, sorlo kiglissiñiaromaluarangne.

21. Igville nälengniarnagit; taipkonanget
40 git unnukejangit angutit udsertorasuar-
matsuk, ingmingnut okarsimājut okausiluk-
lutik, nerrijomangitut iimeromanatiglo, kis-
siane Pauluse tokkokunitsuk; mñanalo pija-
rērput uttakkivlutik perkojarnik.

22. Innuosuktok tava angajokaviksub
aularkolerpa, okaudlugo: Innungmut attaut-
semullonēt okarniarnak, tamattominga okau-
tilauramga.

met tap-
soarmut
siimajub
osuktok
sakang-

23. Kappitangnik maggungnik kaikojivok, okautivlugik: Sorsuktukseñik 200 nik oppal-lungaijaritse, Zæsariamut pijukseñik, nerg-sutsoartalingniglo 70 nik, pittiksilingniglo 200 nik nellunaikutak pingasulerpet unu-ame;

ugo ig-
okautso-

24. Nergsutsoarmiktauk Paulusib attorek-sanganik, nunab attanninganut, Feliksemut ätlugo, sapputijaulerlune.

t okar-
Pauluse
ätaute-
ne.

25. Aglakivok taipsomunga, imäk:

onanget
orasuar-
ausiluk-

26. Klaudiusib Lisiab kuvasnkkova nu-nab attanninga nakornerpängojok Felikse!

lo, kis-
lo pija-

27. Angut una Judiñut tigujaunjok, taipko-nungalo tokkotaukaselaungmijok, uvangale sorsuktukset illagivlugit aksäriartorpakka tapsominga, Romiojok tukkisilerapke.

aviksub
attaut-
a okau-

28. Patsitiksangiñik tussaromagama, kig-lissiñiarvinganut äpara.

29. Suna ubva tukkisivunga, perkojangiñik sppersöti piblugit passijauvok; passijek-saungilarle tokkotsitiksangönermik keller-sortautiksamiglonēt.

30. Tussaumaleramalo, Judit illangit ang-gutsivlutik udsertorasuarpæt tokkotsomav-lugo, errīnesutilerdlugo ililingnut tillivara,

passiklertuttauk illingnut okarkovakka, su
mik pat-itekarmangata tapsomunga. Innut-
siarpagit!

31. Pauluse tava sorsuktukset, taimäk
perkojangamik, aularutivæt Antipatrismut
nuame.

32. Kaungmelle nergsutiggit sorsuktukset
aikolerpeit (Pauluse) illagællugo, (taipkoal-
utterput sorsuktukset iglunganut.

33. Tapkoa Zæsariamut pigamik, aglait
tamakkoa tunniveit nunab attanuinganut,
Pauluselo sakkertipæt tapsomunga.

34. Aglait attuaramigit nunab attañinga
appersorpok, nunamit nellianguit pingmang-
at? Ziliziamit pijomik tussarame, okarpok.

35. Kiglissiñiaromavagit, passiklertut il-
lingnik tamaunga pingmikpetta. Ittertita-
kova Herodesib kiglissiñiarvinget iglunga-
nut.

KAPITELEMIK XXIV.

*Tertullusemut Paulusib passijauning-
anik.*

Uvlut tellimaulermetta ajokertuineröjok
Ananiase angajokajet illagivlugit, okar-
loriktorlo, attinga Tertullus attärput; tapkoa
nunab attanninganut sakkijarlerput, Pauluse
pivlugo.

2. Kaikojaungmet, Tertullus passikliler-
pok, okarlunc:

3. Attannek, nakornerpängöjotit Felikse!
ullapirsautekarapta innutsiarlaptalo attannio-
nerne, idluartuinarnik innuit ukkoa pitsia-
rangne, sillatojoksögavit, tamakkoninga
tamainik kujagitsainarpaptigit.

4. Akkunērtinægle, kennuvigivagit, sai-
majoksögavit annikitoärsungmik okausip-
tingnik nölaksälansit

5. Angut una tukkisilaukpavut, uivëtök-

soak, sillaksoarme illunane Judit tamaita perajaluktilaukpeit, Nazaræerit ajokertüse-kullungiñik ajokertuinerset illanget;

6. Kattiñaviksoaktauk ivsornartidlugo òktorasnarlanktok; taimaitomik tigulaukpa-vnt perkojiptingnut erkartortaukojomavlu-go.

7. Angajokaviksuble Lisiasib, pitsartudlar-tomnt aksariartorpätigut tapsominga.

8. Passijingit illingnut aikoveit; tapko-nanget nanginek kiglissiñiarungnarpotit pijomaguvit, tukkisileravit tamainik suna-gañernik passidlarmangaptigo.

9. Judit illauglugit okarivuttauk, tamak-koa taimaiput.

10. Pauluse, nanab attanninget ijingming-mago okarkovlugo, kiolerpok: Kanjimagap-kit, Jahreñik unnuktuñik erkartuijotit, in-nungnut ukkonunga, sivõrananga akkiorvigi-jomavakka.

11. Nellojungnërnierpotit, ublut arkange-mit aggartutuinaumetta, Jerusalemut tuksi-

12. Kattiñaviksoarmelonët naipilaungi-

lānga okartillunga innungmut attautsemul-
lonēt, innungniglonēt perajaluktidlunga,
illiinniarvingne, iglugaseksoarnelonēt.

13. Tækkolaungimarikpullo tamakko-
ninga, mǎna passikliutimingnik uvamnik.

14. Angigutijomangilagille, mattominga
ajokertūsek, imna ajokertūsekullungmik
taijanget, tamna taimāk attuarlugo, sivurlima
Gudinget nālekpara, tamaita perkojeñe nel-
lantaijuñelo aglaksiṁajut okperivlugit.

15. Gudelo okperivara, tapkoalo nangmi-
nek nerriugijanget, tokkungajuñik omaro-
mārtuñik, ajungitulliartuñiglo ajortulliar-
tuñiglo.

16. Taimaitomik idluartomik issumaka-
rasuarpunga illunāne Gudemullo iunung-
nullo.

17. Jahrit unnuktut nāngmetta, innukat-
tima tujusiangiñik tunnergutiñiglo (Gude-
mut) tikkidlunga ātsigama;

18. Judit illangit Āsiamit pijut, naipi-
pānga, sujungailijantillunga kattiṁaviksoar-
me, perajaluktokaranelo pikablajokatsengi-
lak.

19. Taipkoatauk mänetuksaugalloarivot
sängne, unertuivigilutit, patsitiksakarunik
uvamnnt.

20. Ukkoalonēt nangminek okarlit, sumik
idluangitomik mallugiguninga, kiglissiñiartut
sängiñe nangertillunga;

21. Okausek una kissiane pigunitsuk,
niplialaurama akkorngane nangerdlunga:
Tokkungajuñit makkitsomärtuñik (okpe-
rama) erkartortauvunga illipsingnut uvlo-
me.

22. Feliksib tamaña tussaramiuk, tai-
maituinarkova mäna, ajokertüseks tamna
kaujimatsiaramiuk, okarpok: Angajokavik-
soak Lisiase tamaungarpet, kiglissinniaroma-
vapse.

23. Kappitauble aipanga okautiva: Pau-
luse ingminut pitekovlugo, kellersornago,
illangita nelliellonēt iñerternagit pullaromak-
patsuk kivgartoromallugolonēt.

24. Uvlut illangit nāngmetta Felikse
tikkipok nulliane Drusilla illagællugo,
tamna Judiojok, Pauluse kaikolerpa, okä-
lajok tussarpa okpernermik Kristusemut.

25. Idluarnermigle, illokeujungnērnermiglo, erkartuijokaromärtomiglo (Pauluse) okangmet; Felikse sajulerpok, okarlune: Māna aularit, ullapingikuma kaikojomagivagit.

26. Nerriukpoktauk Paulusemit kēnaujeņik tunnitsivioniarasugællune, aularkoguniuk; taimaitomik kaikokattarpa, okausekarvigællugo.

27. Jahrik maggulermēnik, Portiusib Festusib Felikse simmerpa; Feliksele nertortaujomagame Judiņut, Pauluse kellersorsimajok kemmekpa.

KAPITELEMIK XXV.

Attannivingmut Pauluse pititaujomagame okarninganik.

Festuse nunamnt (Judæamut) pigame, uvlut pingasulermetta Zæsariamit timuarpok Jerusalemut.

2. Ajokertuinerōjnt. Juūi angajokangit tikkipæt Pauluse pivlugo, tuksiarvigivæt.

3. Kennuvigivlugo tussartauj-mavlutik taimna pivlugo, Jerusalemut kaikojaukovlugo, tapsomunga (illatik) udsertorpæt, apkome ingergartillugo tokkotsomavlugo.

4. Festusib kioveit: Pauluse udsertortau-niarpok Zæsariame, nangminerlo killamik taunungarniarlune okarpok.

5. Illapse nelliet mäna, okarpok, sapping-itut taunungakattaulit, idluitomik pilaukpet, angut taimna unertsuunerlotigilitsuk.

6. Tapkonanele uvlut tellimaujortut un-nukejangiñik ubligame, Zæsariamut attär-

pok; kaungmet kiglissiñiarviub iksivautanganut inginame, i auluse aijaukova.

7. Tamnale tikkimet, Judit Jerusalemit attälauktut illuvæt, passiklilerlutik unnuktuñik okumaituñik Paulusmut, nauk taimaitomik tækkolauratiglo (tussalauratiglonët);

8. Imäk akkiorvigingmagit: Idluitomik pilaungilanga Judit perkojangiñut, kattiñaviksoarmullonët, Attannivingmullonët nau māne.

9. Festusible nertortaujomavlune Judiñut, Pauluse kiovlugo, okactiva: Jerusalemut pijomavit, tavane erkartortaujomavlutit uvamnut tamakkoa pivlugit?

10. Pauluse okarpok: Attanniviksub kiglissiñiarvinget sāngant pijeksauvunga, tavane kiglissiñiartaujariakarpunga; Judiñut idluitomik pilaunginama, igvit nangminek kaujimatsiarparma.

11. Idluitullialaurumale tokkotsitiksangõnermiglonët pilauruma, kunnulungilanga tokkoniarlunga; taimaitokangipelle uvamnut passiklernerñik tar konnunga tunnijanungnængitanga; attannivingmut pijomavunga,

12. Festuse kiglissiñiartullo ingmingnu okalaukårdlutik, kiovæt: Attannivingmut pijomagavit, attannivingmut piniarpotit.

13. Uvlut illangit nāngmetta Attannivik Agrippas Berniselo Zæsariamut pivuk, Festuse tækkongiordlugo.

14. Uvluñik unnuktuñik tagvanemenik, Attannivik Festusib unipkaupa Paulusemik, okarlune: Angut ovanepok, Feliksib kemek-tanga kellersorsiñajok;

15. Jerusaleñeti'lunga, ajokertuinerôjut Judillo angajokangita unertsuinerlötigijar torpæt uvamnut, kennuvlutik, erkartortaukovlugo;

16. Kiovakkale: Romiut i'nekangilet, innuk pitilugo tokkotauniarlune, kissiane passijaujub passijinelo attantsimelutik, patsitiksak pivlugo akkiiorvigijungnarunikit;

17. Tamaunga tapkoa pingmetta, nokkangilanga, kaungmet kiglissiñiarvinb iksvautanganut ingipunga, angullo tamna aijaukova. a.

18. Tapsomunga illingajomik, passiklertut illungmatsuk, patsitiksakangilet, pijariakarasugijamnik.

19. Apperkuttekarpuhle tapsomunga okpernekullungmingnik, tokkungajomiglo Jesusemigčg, Paulusib omartok okautigijanganik.

20. Apperkuttinget tamaña tukkisinginapko, apperivara. Jerusalemut aijomangmangat, tavane erkartortaujomavlune tamatominga?

21. Paulusible attanniviksub okausinga nālegomagamiuk okangmet; tagvanekovara, attannivingmut pititsomavlugo.

22. Agrippasele Festusemut okarpok: Angut tamna nangminek tussaromavara; kiova: Kaukpet tussarniarpet.

23. Kanngmet, Agrippase Berniselo tikki-meñik ānanausavaksoadlarlutik, kič lissiñiarvingmullo itterlutik, angajokaviksuillo nālegaunerillo iglugaseksoarne illagivlugit, Festuse perkojingmet, Pauluse ātaulerpok.

24. Festuse okarpok: Attannek Agrippase, angutillo okokse illunase tagvane uvaptingnut illaujose; tækkovasse tamna Judit illunatik okautigijanget uvamnut,

Jerusalememo mänelo, nipliadlarlutik: Inno-
jungnërtuksaujok.

25. Tokkotsitiksangõnermigle pilaungimet
tukkisilerapko, nangminektauk attanniving-
mut pijomanginet, issumasimavunga tillijo-
mavlugo.

26. Attannivingmulle sumik tukkilingmik
aglagèksakanginama tamna pivlugo; illip-
singnut sakkertaukovara, illingnulle piluar-
lugo attannek Agrippase! (tussartankovlugo)
aglagèksakaromavlunga kiglissiiniartaukär-
tillugo.

27. Tamaña idluarasugingilara, keller-
sorsimajok ätautilugo, passijauningalo tai-
nago.

KAPITELEMIK XXVI.

*Agrippamut Paulusib kiglissiniartauning-
anik.*

Agrippasele Paulusemut okarpok: nang-
minek okartuinariakarpotit. Paulu-
sib aggane isseklogit akkiorklogit ingminik
okälalerpok:

2. Tamaña angijomik kuviagivara attan-
nek Agrippase, uvlome tussätillutit akkior-
tuksangama, tamaita pivlugit, Judit passik-
lerningit uvamnik;

3. Taimailuarpunga Judit illusingit apper-
kuttingillo kanjimangue. Taimaitomik
tuksiarvigivagit, kennuclutit tussartaujomav-
lunga.

4. Kiglinganit innotsima illusingit innu-
kattiña akkorngane Jerusaleme, Judit illu-
natik kanjimaveit.

5. Kiglinganit illitarivānga (okaromagu-

nik). Farisæeriõjunga, Gudemik kivgartor-
nerset illanget, illusingit attualauktakka.

6. Mānale nangerpunga, erkartortaur-
lunga okperama Gudim okausinganik, tunni-
janganik angajokaptingnut.

7. Arkangemit aggartut kinguvāngukatti-
gēt illavut nerriugivlugo ungagivæt, Gude
kivgartorlugo uvlotillugolo unnuamelo sor-
ratik. Taimaitomik okperama attannee
Agrippase, Judit unertsuinerlōtigivānga.

8. Sōg tamaña okpernangika illipsingne
Gudib tokkungajut omartitsomārnagit?

9. Uvargatauk issumakalaurivunga, Jesu-
sib Nazaremiub attinga angijomik akkerarte
rèksarijara.

10. Jerusaleme tamailiolaurivunga, ok-
pertut unnuktut parngnauērsimavingnut
pilitakka, ajokertuinerōjuñut perkojaulera-
ma; tokkotaulerangettalo, perkovlugit ikka-
jortunga.

11. Illiñiarvingne tamaine kappiasukte
kattartakka, mittautaunartomiglo okarkov-
l git aksogotilauktakka, sillaitorsōlarima
taipkonunga, takkorngartuttauk iglugase
soangiñut unangmijakka.

12. Taimaitomik, Damaskusemuttauk ingergama, ajokertuineröjuñut perkojauv-
lunga ajugautitaularmalo;

13. Nægliktok attannek, uvlok ketterar-
met ingergartillunga, kaumajok tækkojara
killangmit, sekkerngub kaumaninganit kau-
maluartok, tamattoma kaumaksärpänga
ingergarkattikkalo.

14. Nunanut illunata ochogapta, nippe
uvannut okartok tussarpara, Ebræit okau-
singiñut okartok: Saul, Saul, sōg unangmi-
givinga? sulokamik tukarlutit ajorsalero-
märpotit.

15. Okarpungale: Nälegak kinauvit?
Okarpok: Jesuseövunga unangmijet; mak-
kilutille ittiggangnut tutit.

16. Tækkotipunga illingnut imäk pivlugo,
kivgartortitsomagapkit, okälakovlutillo tæk-
kojarnik, tækkotitsomajamniglo sulle illing-
nut.

17. Sapputijomavagillo innungnit nello-
juñillo, tapkonunga mäna tillivagit,

18. Uitalerkovlugit ijingit, täktomit
sägiarkovlugit kaumajomut, Satanasiblo

pitsartuninganit Gudemut, ajorningit issumagijaujungnērkovlugit, kingormgujeksamiglo pekkarkattigekovlugit ivsornaititaujomārtut, okpernermut uvamnut.

19. Taimaitomik attannek Agrippase tækkojamnik killangmit nālengnerlungilanga;

20. Okālavungale sivorlermik Damaskusemetuñut Jerusalemetuñullo, Judæablo nunanganetuñut tamainut; ama nellojunullo, kakkialerkovlugit, sāgiarkovlugillo Gudemut, sāgiarsimajotullo piniarkovlugit.

21. Tamaña pivlugo Judit tigudlarpānga kattiṁaviksoarme, tokkonasuardlungalo.

22. Gudible piulingmanga, tagvanepunga sulle rvlome, ajokertuivlunga angijullo mikkijullo tussätillugit; assianik okālananga nellautajullo, Mosesiblo, pijoka romārtomik, okautigilauktangiṁik kissēnik (okarpunga),

23. Illa Kristusemik āniatitaujuksamik, sivorliolunelo tokkungajuñit inakkitsomārto-mik, okautigijaukovlugo neñergoamik in-nungnut nellojuñullo.

24. Taimak akkiormet ingminik, Festuse nipperkortovlune okarpok: Pauluse! illissimaidlarpotit; illissimanivit sillaitipātīt.

25. Okarporle: Nalegannersoak Festuse! sillailungilanga, okautsiñigle okpernartuñik sillatojuñiglo okarpunga.

26. Attannivik nangminek tamakkoninga kaujimangmet, tapsomunga sivõrananga okarpunga; nellojosuginginapk tamakkoninga tamainik; sagvangitome tamakkoa pingimetta.

27. Nellantaijut okperivigit? Attannek Agrippase! kaujimavagit, okperijettit.

28. Agrippasele Paulusemut okarpok: Kajumiktekaseparma Kristusemioniarlunga.

29. Pauluse okarpok: Unët taimainerõvotit taimainginerõvotillonët, Gudemut tuksiarpunga, kannoktõk kissiviungitok, uvlomele tussartut illunatik okausimnik, uvaptun-ik ovlugit, kellerutikka makkoa kissëta pina- git.

30. Taimäk okangmet, attannivik nikkovipok, nunablo näleganga, Berniselo, iksiva- kattingillo.

31. Iglerteput ingmingnut okarlutik: Angut una tokkotsitiksangõnermik kellersor- tantiksamiglonët, pilaungilak.

32. Agrippase tava Festusemut okarpok: Angut una aularkojèksaulauktogalloak attanniviksoarmut pijomalaungipet.

KAPITELEMIK XXVII.

Nangiarnartomik Paulusib umiaktorninganik.

Italiambut umiaktortuksaujogut, okarsiñajokangmet, Pauluse assingillo kellersorsiñajut kappitangmut pitipeit, attinga Julinse, attanniviksub sorsuktuksangita illang-et.

2. Adramitemiut umiaksoanganut ikkivluta, allivarpogut Æsiab senniagut okomigomavluta; Aristarchusib Macedoniampiub Tessalonichamit illagivätigut.

3. Kaungmet Sidonemut pivogut. Julinse Paulusemik pitsiadlarames, perkogiva illanāminut pullarkovlugo, nerrititaukovlugolo.

rpok:
k at-

4. Tagvanget allivarapta, Zypernib senni-
agut okomikpogut, añore aggornarmet.

5. Ziliziablo Pamfiliablo imangangne
okomikluta, nunalipogut Myramut Lysia-
me.

6. Tagvane umiaksoak Aleksandriamit
pijok, Italiamut aularnialertok naipipa kap-
pitaub; tagvunga ikkerkovätigut.

ning-

7. Okomikluta sokkainapta, uvluñik
uñuktuñik Gnidenmut kēta pivogut, (annore
aggoraptigo) Kreta sennerkordlugo torarpo-
gut Salmonimut.

majo-
ersor-

8. Tamna serlek kängerdlugo nunalipogut,
umiakovigiktomik taijamut, kannitangane
iglugaseksuit Lasea-īput.

Juli-
llang-

9. Akkunēdlalaurapta, umiaktorneerlo mā-
na nangiarnalermet, nerritailinerlo kangiuti-
lernet, Paulusib innerterpeit, okautivlugit:

ikkiv-
migo-
amiub

10. Okokse angutit! umiaktornek tamaña
nangiarnarasugilerpara, umiaksoarlo ussing-
illo kissineungitut, innosivullo aglæt pivlu-
git.

uliuse
llanā-
lo.

11. Umiaksuble nāleganga kappitaublo
aipanga sor-suktukset kappitangetta okperi-
nersarivak, Paulusib okausinganit.

12. Umiakovik idluangimet okkēviginiarlugo, unnunerset okarput, tagvanget aularlutik ōktoromavut Foenitsiamut okkējartoromavlutik; Kretame umiakovik uarngnerluarmullo uarngnamullo sāngmijok.

13. Kavangarnilermet, namaksinasugivut pijomajamingnik, kissartik amuvlugo, Kreta sennerkopæt.

14. Añikitomigle kingorngane annorersubtnavitub tikkipeit, attuarnermik taijangub.

15. Umiaksoak tiktantidlarmago annorer-soarmullo ajulerapta, issumaminik sāvititui-nalerpavut.

16. Kikkertärsuk tikkileraptigo, attinga Klauda; umiarāmik amuarluta sappikasekpogut.

17. Kakkinaptigo, ikkajortaujariakarput umiaksoak kellersorpæt; siorarsoarmut ikkariniarasugællutik, tingerautet kattektidlugit sāvipogut.

18. Akkunaksoarmat kappiasuktitaudlalerapta, kaungmet (umiaksoak) ussingiardlugo illangiñik egiorkarpeit.

19. Uvlut pingajuane umiaksub perkut-tingit egiorkarpavut aggappingnut.

20. Uvluñik uñuktuñik sekkenekkaranelo ubloriakangimet, akkunaksoarlo mikkingimet, innuniarnermik kollalerpogut.

21. Nerrekamerungnörmetta, Pauluse akkornganit nikkovidlune okarpok: Okokse angutit, nälelaaurupsinga Kreta kemmengnago, kappianartub tikkinajalaungilätigut assiujinatalo.

22. Mänale okaupapse, nangiarniarase; tokkojokarniatsenginapse, uniaksoak kissime asserolärpok.

23. Unuak Engelib najoraminga Gudemit, tapsoma pigivänga kivgarilarmalo,

24. (Imäk) okartok: Pauluse nangiarnak: Attanniviksub sānganut pititaujuksauvotit, ahaglo, ingergakattitillo tamaita Gudib tunnilaukpeit illingnut.

25. Taimaitomik okokse angutit, kuviasugitse; Gude okperivara okautsaugama taimailärmet.

26. Kikkertamulle appörniarpogut.

27. Unuarle arkangemit sittamartut nelhintingmet, sunatuinarmut tiksilerkattarluta Adriab immangane, unuak ketterarimet umiaktortut nuna ungasingsugilerpæt.

28. NausaiKET ningitinamitsuk ittininga
20 nik issekterpæt, sivorvallärsukamik ama
nausaiKET ningitinamitsuk ittininga issekter-
pæt 15 nik.

29. Illimasuleramik ikkariniasugællu-
tik, kissarsuit sittamat umiaksub akkoanit
ningitipeit, killanärlutik kaulerkojijoma-
vut.

30. Kippalulle umiaksoak kemnägasuara-
mitsuk, umiarak ningitipæt immanut, okar-
tinarlutik, kissaksuit sivoanit ningititsomav-
lugit;

31. Kappitak sorsuktuksello Paulusib o-
kartiveit: Ukkoa umiaksoarmängikpetta in-
noniatsengilase.

32. Umiarab pitõtangit sorsuktukset kib-
lorpeit immānut singisiṁalertilugo.

33. Kaulermet Paulusib nerrekolerpeit
tamaita okarlune: Tagva uvlut arkangemit
sittamalerput, uttakkinermut nerrinase, su-
miglonēt ēsilaungilase.

34. Taimaitomik kaiblerpapse, nerrititse
nekkorsekovluse; nujarlonēt attausek kat-
tenguṁngilak niakopsingnit.

35. Taimak okarame, kakkojamik tigusi-

lune Gude kujagiva tamaita tækkoane, avgorlālo nerrilerpok.

36. Illunatik tagva kuviasulerput nerri-lerdlutiktank.

37. Umiaksuble innungit tamaita 276 ĩput.

38. Kāgungnēramik umiaksoak okigli-giarpæt, kakkojekset immānut egilugit.

39. Kaungmet nuna illitaringilæt, kang-erdlugle tækkovæt, siksanga imnāungitok; tagvunga umiaksoak uerksārtitsomalerpæt, ajornangipet.

40. Kissaksuit amuaramikit, sāviput akūtælo kellerutinga kellerōdsāramitsuk, tingerautak senningajok amuvæt, siksak torarlugo.

41. Ikartok tikkipæt, avamigut innilik, tagvunga umiaksoak ikkarepok, sivua tava apōrpok aulajungnērdlune, akkoale maggit pitsartuningiñut asserortaulerpok.

42. Sorsuktukselle okarput, kellersorsir-majut tokkotsomavlugit, nelliellonēt tapko-nanget nelluglune kemmākoñago.

43. Pauluse kappitaub piulijomagamiuk,

innerterlugit pijungnërtipeit, perkojivlunelo, nellugungnartut sivorliölutik nellugkoveit, nunamut.

44. Assingille (piulivlutik) illangit sätu-
jeñut, illangillo umiaksub serkominikung-
iñut. Taimailioramik illunatik nunamut
pivlutik piulijaulerput.

KAPITELEMIK XXVIII.

*Maltame Paulusib tattaminiartitsining-
anik.*

Piulijaulerapta tussarpogut, kikkertab at-
tinga Malta.

2. Maltamiulle mikkingitomik pitsiarpäti-
gut, tamapta pullarkovätigut, ikkomanik
ikterlutik, sillaluksu sub tikkimattigut, kenja-
narlarmelo.

3. Pauluse akkerkuñik kattersigame, ik-

komamut illivlugit, onarkejarnerm t kuglugiak sakkijarpok, aggangiñut nimaklördlune.

4. Maltañiulle tækkogamitsuk kuglugiak aggangiñit nivingajok, ingmingnut okarput: Innuk una innuartok nellonangilak, Gudib innukongimago, nauk iññanit piulijaujok.

5. Kuglugiarle ikkomamut kipsaliktutiva, idluitomut pijaunane.

6. Uttakkilerput publerniarasugællugo, tagvačnarlonët tokkoniarasugællugo. Akkunille uttakkivlugo, idluitomulle pijaungitok tækkogamitsuk, assianik issunakalerput okalarmiglo, Gudeøjok una.

7. Kikkertab angajokanget, attinga Publuse, tamattoma erkāne nunakartok; tapsoma iglominut pitipätigut, uvlunniik pingasunniik angajokauvigivätigut.

8. Publiusim angutā kannimajok onamik, aungmiglo anarartok; tapson Pauluse itterpok, tuksiarlarmelo (Gud) aggangminut pattiklugo pijungnértn

9. Taimailingmago tanna, kassingit kikkertametut kaigivuttai nértitauniarivlutik.

10. Tamakkoatauk angijomik gut, takkoaksaptingniglo tunnitsivi aularnialerapta.

11. Takkit pingasut nāngmetta umiakso-armut Aleksandriamit pijomut aularpogut, kikkertame tamāne okkēlauktok. Nellunai-kutalik Kastorlo Pollukselo.

12. Syrakusamut nunalipogut, tagvane pingasuñik ublivogut.

13. Tagvanget avalerkapta, Regionemut pivogut; kaungmet kavangarnilermet, uvlub aipangane Puteolenmut pivogut.

14. Tagvane kattangutigēnik naipitsivogut, tapkonunga ublekojauvogut. uvlunik sittama-nik pingasuñiglo, Romut tava aularpogut.

15. Tavanget, kattangutigēt tussamale-ramittigut pachrearpätigut, Appiferelo Tre-tabernelo tikkidlugik. Paulusib tækkoga-migit Gnde kujagiva, krviasulilarmelo.

16. Romulle pigapta, kellersorsiñajut pitane pitipeit kappitaviksoarmut; Pau-lusib ingmigut perkojauvok, sorsuktuksamut Romut ndsertortauvlune.

Paululle pingasulermetta, Judit anga-Paulusib kaikoveit. Kattiñang-tiveit: Okokse angutit kattangu-dluitomik pingitunga innukattip-orliptalo illusingiñut; taimaitunga immavlunga Jerusalemit tunnijau-miut aggangiñut.

18. Tapkoa aularkojomalaurailloarpānga kiglissiñiaraminga, tokkotsitiksangõnekangimet uvamne.

19. Judille tamattominga akkerartormetta, attannivingmut pijomavlunga okariakalerpunga; unertsinnerlõtekariartornanga pivunga innukattimnik.

20. Tamaña pivlugo tamaunga kaikovapse, tækkojomavluse okantsomalapselo; Israelib nerrieninget pivlugo, keliorsorsiñavunga kellaumgujeñut ukkonunga.

21. Kiovælle: Aglangniglonët pingitogut Judæamit pivlutit; kattangutiptalonët nelliet unertsinnerlõtigijartulaungilätit.

22. Illinguille tussaromavogut, kannok issumakarmangarpit. Tussanmagapta tamattominga ajokertüseмик illunane akker tortauvose.

23. Uvlomik taingmatsuk (neliut) unñuktut pullärpæt sinniktarviane ninga ajokertuivlune okälavok Gr gauninganik, Jesusemiglo ajokert sesib perkojangiñit, nellautaijuñ unungmut aglæt.

24. Illangit okanserijangiñik o illangille okpingilet.

25. Ingmingnut illanärënginämik

put, Pauluse imäk okangmet, Annernek
ajunginek okalauralloarpok nellautaijokut
Jesaiasekut angajokaptingnut,

26. Okarlune: Innungnut ukkonunga
ainiarit, okautivngit: Siutipsingnut tussaro-
märpasse, tukkisinagolo; ijipsingnullo tæk-
kojomärpasse illitarinagolo.

27. Innuit ukkoa omættingit mangaidlar-
metta, sintimingnullo tussänerludlarput, sik-
kungerlarmiglo tækkojomanatik, tussäjoma-
natiglo, tukkisijomanatiglo, omamingnut sä-
giaromanatiglo, uvanga innulivlugit.

28. Tussaumaleksingle tamaña Gzidib
saimarsautä tillijauvok nellojuñut; taipkoa
tussagõromärpæt.

29. Taimäk okangmet, Judit aularput,
ningnut unnuktuñik appersorlutik.

Paulusele Jahrenik maggungnik iglu-
angminek akkilerlugo sinniktarvik,
e tamaita illelliorpeit.

dib nälegauninganik okälavlune,
o Jesusemik ajokertuivok sivõra-
rtananelo.

3.

k

at

a

o-

k-

r-

k-

t-

i-

b

a

t,

i-

k,

2,

i-

ii

